

ARAD-I KÖZLÖNY

52. évfolyam, 61. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897-1932.

Kedd, 1937. március 16.

Mihai nagyvajda képviseli II. Carol királyt a londoni koronázáson

Nagyarányu változások Iasi-ban. — „Rehabilitálni kell a demokráciát,” írja Dobrescu volt bucuresti-i főpolgármester

BUCUREȘTI-BŐL jelentik: A „Lupta” értesülése szerint Ófelsége a király különleges meghívást kapott a londoni koronázási ünnepségre. Erre a meghívásra válaszolva uralkodónk közölte az angol udvarral, hogy a koronázási ünnepélyen fia, MIHAI nagyvajda katonai küldöttsége élén képviseli őt. A hagyományok szerint ugyanis az uralkodók nem vesznek részt más királyok megkoronázási ünnepélyén, hanem csak küldöttséggel képviselik magukat. Egyébként május hónapban haditengerészetünk egyik egysége Angliába hajózik, hogy részt vegyen a koronázási ünnepségek során tartandó flottaszemlén, amely a maga nemében egyedülálló lesz a modern történelemben.

Államsegélyt kért a református és unitárius lelkészeknek Laár Ferenc magyarpárti képviselő a Kamara ülésén

A belpolitika új eseményeiről egyébként a következő bucuresti-i jelentések számolnak be:

Dinu Bratianu lakásán értekezlet volt, amelyen dr. Anghelescu, Nistor Saveanu, Ștefanescu-Goanga és Bebe Bratianu vettek részt. A megbeszélés során a főiskolai oktatásról szóló törvényjavaslattal kapcsolatosan felmerült módosító indítványokat tárgyalták meg. Ezeket a módosító javaslatokat alaposan megrostálták és elhatározták, hogy a törvényjavaslatot megszavazzák. Az Adeverul értesülése szerint a főiskolai oktatásról szóló törvénynek a Kamarában is nagy ellenzéke van és az egyetemi tanárok nem riadnak vissza attól sem, hogy összehívják a nagy egyetemközi értekezletet.

Ujabb erélyes intézkedések

A kormány által alkalmazott rendfentartó intézkedésekkel kapcsolatosan SASSU igazságügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott BENTOIU államtitkárral és együttesen megvizsgálták az ország táblai főügyészeinek jelentéseit. A megbeszélés első eredményeképpen valamennyi megye vezetőjéhez körendeletet intéztek a rend fentartására vonatkozó erélyes intézkedésekkel kapcsolatban.

A Bratu rektor elleni merénylet miatt a belügyminiszterium fontos változtatásokat eszközölt a Iasi-i közigazgatás vezetésében, Ovid Macalaru kerületi szigoranca felügyelőt az államrendőrség központjához rendelték be a politikai rendőrségnél való szolgálattételre, Ghiorghescu alezredest a csendőrfelügyelőség parancsnokát Chișinău-ba helyezték át, Lascar őrnagyot, a csendőrszárnyparancsnokság vezetőjét és helyettesét: Popa főhadnagyot szintén leváltották és mindkettőjüket a csendőrzérfelügyelőség rendelkezésére bocsájtották. Stanboliu rendőrprefektus visszavonul a rendőrség vezetésétől és a hónap végén megtartandó községi választások alkalmával a kormánypárt listáján, jelöltként lép fel. Ugyancsak a hónap végén a bírój karban is változások lesznek és ez alkalommal Coroi táblai főügyészt leváltják.

Lupu dr. és Grigore Filipescu, a konzervatív-párt vezére között megbeszélés folyt le, amelynek során megállapodtak abban, hogy a „sárga kerületben” a községi választások so-

rán Grigore Filipescu, a nemzeti-parasztpárt listáján, mint vezető fog szerepelni. Ennek a megállapodásnak nagy politikai jelentősége van.

Itt írjuk meg azt is, hogy Iunian Grigorie, a radikális parasztpárt elnöke és Dobrescu Dimitrie volt bucuresti-i főpolgármester, a „Polgárok Blokkja”-nak elnöke között létrejött a fuziós megállapodás és Dobrescu levélben bejelentette Iuniannak, hogy belép pártjába teljes blokkjával együtt. A Iunianhoz intézett levélben kijelenti, hogy egyes pártok kompromittálták a demokrácia elvét és megfelelő teret engedtek a bal- és jobboldali szélsőségeknek. Rehabilitálni kell a demokráciát — jelenti ki levélben Dobrescu — és létre kell hozni az igazi demokraták frontját. A levél politikai körökben nagy feltűnést kelbített, mert annak támadó éle a nemzeti-parasztpárt ellen is irányul.

Bucuresti-ből jelentik: A szenátus mai ülésén Dragoș lelkész mondott köszönetet Cancicov pénzügyminiszternek azért, mert a lelkészeket beosztotta a nyugdíjpénztárba. A következő interpelláló Stoicescu, a bucuresti-i egyetem rektora, aki közli, hogy az elmúlt eszten-

dőben az egyetemnek volt elegendő mennyiségű tüzfája, de a világítás sem volt elegendő, kéri a pénzügyminisztert, hogy erre a célra megfelelő segélyt utaljon ki. Mera felszólalásában arról beszél, hogy a bucuresti-i városvezetőséget szőltsák fel a cotroceni-i tribün összeomlásánál sérülést szenvedett polgárok kártérítésének kifizetésére. Ezután néhány törvényjavaslat került letárgyalásra.

A Kamara ülésén először Gele szólal fel, aki arra kéri a pénzügyminisztert, hogy a parasztermelők által forgalomba hozandó cukka mennyiségét növelje. Tica képviselő azokról a nyugdíjas rokkantokról beszél, akik még nem juthattak teljes jogaik birtokába. Cancicov pénzügyminiszter válaszában beismeri, hogy valóban vannak nyugdíjasok, akik nem élvezhetik teljes mértékben jogaikat, azonban ezekről egy törvénnyel gondoskodás történik, amennyiben meghosszabbítják azt a határidőt, amelyet a nyugdíjak elismerésére tűztek ki. Serbanescu a következő felszólaló. Beszélében az ismail-i munkások helyzetével foglalkozik. Nistor munkaügyi miniszter nyomban válaszol és közli, hogy egy vezérfelügyelőt küld a helyszínre az ügy megvizsgálása végett. A napirend soronkövetkező pontja néhány, a költségvetéssel kapcsolatos pénzügyi törvényjavaslat letárgyalása volt.

Az egyetemi kinevezések ügye

A kamara folytatólagos ülésén Rizescu Branești feltűnést kelto interpellációt jelent be. Kéri, hogy sürgősen bocsássák rendelkezésére az utóbbi husz esztendőben történt egyetemi kinevezések névsorát. Szerinte csak így lehet teljes világosságot deríteni azokra, akik esetleg mellékvágányon haladtak és nem törvényes uton jutottak különböző jogok birtokába. Laár Ferenc magyarpárti képviselő

a református és unitárius lelkészek fizetésének helyzetével foglalkozik. Kéri a pénzügyminisztert, hogy ezeknek a lelkészeknek is adja meg az őket megillető államsegélyt

A kamara ezután néhány törvényjavaslat megtárgyalásával foglalkozott.

Németországot okolta a fegyverkezési versenyért rádióbeszédében Daladier francia hadügyminiszter

Néhány óra alatt jegyezte le Franciaország népe a nemzetvédelmi kölcsön első öt milliárdját

Párisból jelentik: Daladier hadügyminiszter vasárnap a nemzetvédelmi kölcsön érdekében beszédet mondott a rádióban, amelyet Franciaország valamennyi rádióállomása közvetített. A hadügyminiszter többek között a következőket jelentette ki:

— Pénteken a francia nép néhány óra alatt öt milliárdot jegyzett Franciaország védelme céljaira. Hétfőn újabb öt milliárd jegyzésre kerül sor. Az a mód, ahogyan a jegyzés történt mindenkit meggyőzhet határon túl és tengereken túl, hogy a francia egység élő valósággá vált, hogy a nép egy akaratként sietett hozzájárulni a nemzet védelmének biztosításához.

— A kölcsönre azért van szükségünk — folytatta Daladier — hogy felszerelési programunkat olyan gyorsan megvalósíthassuk, amilyen sür-

gösen csak lehetséges. Kijelentem, hogy a kölcsönt a maga teljes egészében nemzetvédelmi célokra fordítjuk: Franciaország biztonságát, függetlenségét fogjuk megvédeni és ezzel szolgálatot véltünk tenni az európai békének is.

— Európa lázas fegyverkezést folytat azóta, amióta Németország megszállotta a Rajna-vidéket. — Németország volt az első állam, amely a fegyverkezési versenyben startolt.

Németország hatalmas hadsereget állított fel, amelynek létszáma az egymilliót túlhaladja. A német gyárak egymásután ontották az ágyukat, a tankokat, a repülőgépeket, a fegyvereket. Németország hatalmas légihaderővel rendelkezik és tengerésze is olyan már, hogy nemcsak védekezésre, hanem a támadásra is alkalmas. — Ha Olaszországot tekintjük — folytatta

Ridikülök, a legmodernebb kivitelben
bőrönd- és bőrdisznórukk,
berendezett kezelták,
kalap-dobozok
Kramarovics bőröndösnél,
P. Avram Iancu 3.
CONSUM és INLESNIREA-lag. 1482

Daladier — ott szintén a fokozott fegyverkezés jeleseit látjuk. Oroszország pedig egymillió és háromszázezer békeleltáru hadsereggel rendelkezik, amelyet sokezer tank, sokezer repülőgép egé-

DALADIER

szít ki és amelyhez egy erős hadiflotta is járul. Itt van még Lengyelország fegyverkezése. Svájc néhány óra alatt megteremtette a nemzetvédelemre szükséges összeget. Végre megmozdult Anglia is és elhatározta a fegyverkezést.

Oly hatalmas légi haderőt kell megteremtünk, hogy joggal mondhatjuk: légi flottánk győzelmes birtokosa a Franciaország feletti égnél. Hatalmas hajóhadra van szükségünk, hogy mindenkor és minden körülmények között bizto-

síthassuk Franciaország és a gyarmatok közötti összeköttetést.

— Franciaország — mondotta a hadügyminiszter — a világ második legnagyobb gyarmati országa, ami indokoltá teszi a nagy hadiflotta létesítésének szükségességét. A francia nemzetnek

már azért is szüksége van hatalmas haderőre, hogy ezzel is érvényt szerezzen a szövetségi szerződéseknek.

A hadügyminiszter ezután felhívta a francia polgárokat, hogy jegyezzenek nemzetvédelmi kölcsönt.

Hodzsa csehszlovák miniszterelnök tanácsolja:

Az állami tisztviselők igyekezzenek kisebbségi nyelveket is elsajátítani

Prágából jelentik: A csehszlovák újságírók tegnap Prágában Hodzsa Milan miniszterelnök tiszteletére bankettet rendeztek. Hodzsa ezen alkalommal az újságírók különböző kérdéseire több érdekes kijelentést tett. Hangsúlyozta, hogy a szudeta-németek teljes autonómiájáról szó sem lehet. A német nemzetiségű állampolgárok állami szolgálatban csak azzal a feltétellel foglalhatnak helyet, ha az állam iránt feltétlen hűséggel viselkednek. Ez áll a többi csehszlovák kisebbségi állampolgárokra vonatkozólag is. A miniszterelnökségen külön személynémeti ügyosztályt létesítettek, amelynek az a feladata, hogy kisebbségi tisztviselőknek az állam szolgálatába való felvételét szabályozza. Ebbe az ügyosztályba kineveztek tanácsadónak egy magasrangú német tisztviselőt, ezt hamarosan követni fogja egy magyar és egy rutén tanácsadó kinevezése is. Hodzsa ez alkalommal azt a tanácsot adja a csehszlovák álla-

mi tisztviselőknek is, hogy lehetőleg igyekezzenek kisebbségi nyelveket is elsajátítani, mert erre a lakossággal való érintkezésben szükségük van. Végül megemlékezett a középeurópai államok együttműködéséről. Hangsúlyozta, hogy Olaszországnak Középeurópába való visszatérése az együttműködésnek csakis hasznára lehet.

A budapesti Rákóczi-uti rablás tettesei rendőrkezen

Budapestről jelentik: A Rákóczi-uti rablás ügyében a budapesti rendőrség befejezte a nyomozást. Hava Károlyt és Bezzegi Zoltánt, a két támadót, ma átszállították az ügyészségre, Bezzegi Irént, Bezzegi barátnőjét, akitnek lakásán Bezzegit elfogták, pedig a toloncházba szállították.

Üzletáthelyezés miatt

olesón vásárolhat tavaszi szövet-ujdonságokat, felöltőket, trenszkókat és öltöny-anyagokat, a legnagyobb választékban!

Postavaria **Vajda Béla** posztóáruház
Arad, Str. Eminescu 15. Mercur-könyvecskére is

Egy »drága« tündér

Irta: EDGE TRÉMOIS

A párisi gyors száguldva robogott át a ködös síkságon. Közeledett a tavasz, a fák rügyei egyre növekedtek, a levegő lágy volt. Lajoye ur így szólt Petipon urhoz:

— Nem is kérdeztem, hogy van kedves neje? Biztosra veszem, hogy jól van és remélem, a pályaudvaron alkalman lesz üdvözölni.

— Sajnos, nem, kedves uram. — felelt Petipon — feleségem ugyanis csak holnapra vár... Ezzel szemben egy vallomást kell tennem: a peronon alighanem valaki más fog várni... Ne csodálkozzék. Bizony, még az én koromban is. Az a valaki, aki várni fog: huszonhárom éves, szőke, karcsu, olyan a fogja, mint egy fogkrém-reklám és a szeme, micsoda szemek?!... Érttem, hogy bámul. Magam is bámulok. Abban a bourgeois hotelben, ahol megismerkedtünk, nálamnál fiatalabb és vonzóbb emberek is voltak és mégis: öt pillanat alatt mind kiütöttem a nyeregből. Gondolja meg, az én hatvanöt évemmel... Ő ne féljen, nem sértettük meg a társadalmi formákat. Most három napja történt. Egy sebészorvos barátnője. Az egész éjszakát szobájában töltöttük. Reggelig pókeredtünk és pezsgőt ittunk. Még háromszáz frankot nyert is tőlem a huncut. Másnap reggel Párisba utazott azzal, hogy ott találkozunk. Micsoda érzés az én koromban, ha az embert ilyen nő szeretil. De hát majd meglátja őt tulajdon szemével.

A gyorsvonat berobogott a pályaudvarra. Mint valami virág a mezőn, viritott a tömegben egy elragadó, szőke, bodros-haju, karcsu kis nő, aki Petipon láttára elmosolyodott és integetni kezdett. — Tyűhal — jegyezte meg elképedve Lajoye ur.

Az A. Z. bár tele volt idegenekkel és nőcskével. Egy kis asztalnál Petipon ur és szerelme ültek. A leány odasimult Petiponhoz és remegő hangon sugta fülébe:

— Nagy szivességet kell kérnem tőled. Ugy-e, eljössz a bárra?

— Hogyne mennék. Megígértem. Mi az a szivesség?

— Drága vagy. Végy frakkot és hozok neked egy szép dupla szegfűt. De hát rettenetes nagy bajban vagyok és neked kell segítened.

— Mi baj, mi történt?

— Hát... a bourgeois sebészorvosom, mikor elutaztam, adott kétezer frankot. Ezeröttszázat ruhára, ötszázat a költségekre. És hát mióta Párisban vagyok, nyomtalanul elköltöttem az egészét.

— Hogy-hogy?

— Hát bevásároltam, meg itt voltam és ott voltam, elment. Segítened kell, hogy kimásszak ebből a katasztrófából.

— Katasztrófából?

— Igen... mert az orvos feleségül akar venni. És faképnél hagy, ha meg tudja, hogy így költekeztem. De téged sokkal jobban szeretlek, semhogy férjhezmennék hozzád. Meg kell mentened, drágám, meglátod, meg fogom hálálni neked...

— Jól van, — mormogott Petipon ur megvesztegetve — de kijelentem, hogy először és utoljára.

— Esküszöm. Hogyne. Soha többé nem kérek. Köszönöm. Be fogom bizonyítani hálámat... nézd, itt van a bár táncosa, éppen felkér, kérek, adj neki egy huszast...

Reggel hat óra tájban Petipon ur kezdett kicsit szédülni a sok italtól. Már az ötödik bárban jártak és hiába szeretett volna hazamenni, elragadó barátnője egyre újra könyörgött:

— Ő, csak még egy táncot.

Hét órakor a helyiség kiürült és Petipon ur imbolyogva tartott a mosdó felé. Egy takarítóasszony jött vele szemben:

— Hol van Jackie kisasszony? — kérdezte megcsukló hangon.

— Jackie? Már félórát hazament, a drága, — felelt egy parkeztáncos, aki kezét mosja a mosdónál — édes egy teremés és valóságos angyal. Mindig egyedül megy haza aludni.

Petipon ur visszatámaszkodott asztalához. Ott feküdt a számla:

— Ejhal Hétszáz frank!... Tessék...

Egy hét múlva újra a bourgeois gyorsvonaton találkozott barátnőjével, Lajoye urral.

— Már vissza Bourgesba? — kérdezte Lajoye.

— Igen barátom, az üzlet, az üzlet.

— Erről jut eszembe: mi van elragadó kis barátnőjével?

— Istenem, — felelt Petipon komoran — már vége...

— Hogyan?

— Istenem, mit akar? Tulságosan szeretett... Hát okosnak kellett lennem. Nem tarthatott sokáig... Azután mégis csak hatvanöt éves vagyok...

CORSO SZERDA PREMIER!

A valódi és egyedül EDGAR RICE BORROUGH regénye után készült film

„T A R Z A N” III.

Főszerepben:

JOHNNY WEISMULLER
MAUREEN O'SULLIVAN

2 év kellett ennek a filmnek a teljes valóságnak megfelelően való elkészítéséhez. Ezer lélegzetelbítő szenzáció, hogy élethűen felvehessék.

MA utoljára: „A M Ő R V É N Y”

Borzalmas vasuti szerencsétlenség Franciaországban

Párisból jelentik: Tegnapra virradó éjszaka borzalmas vasuti szerencsétlenség történt Franciaországban. A Mont-Lucon felé haladó gyorsvonat Coignoi állomás közelében kicsiklott, a mozdony szolgálati kocsival az utána következő vagonnal együtt felborult. Megállapították, hogy a szerencsétlenséget a vihar okozta. A napok óta tomboló szélvész kidöntött egy óriási fát, a fa keresztbe esett a síneken. A környékbeli lakók patronokat helyeztek el a síneken, hogy figyelmeztessék a vonat vezetőjét, a patron fel is robbant, de a vészjeleket a mozdonyvezető nem hallotta meg. Így történt a szerencsétlenség, melynek eddig tizenöt halálos áldozata van.

Nő az amerikai autószerzők

Detroitból jelentik: A Chrysler-autóüzemnekí kitért szerzők miatt munka nélkül maradtak a Briggs autófelváz-gyár munkásai is. Vasárnap 19.400 ember hagyta abba ebben a gyárban a munkát.

Meggyilkolták Cuba madridi követét

A követ nem akarta kiadni a cubai követségre menekült nemzetieket — A tenger ellenőrzés életbelépett

Párisból jelentik: Vasárnapra virradó éjjel életbelépett a Spanyolországgal szembeni tengeri ellenőrzés. A francia, német, angol, olasz és szovjet hadihajók elfoglalták a számukra kijelölt zónákat. A francia flotta már a szombati napon elfoglalta a semlegességi bizottság által kijelölt tengerszakaszt, szolgálatát pontosan szombaton éjjel 24 órakor kezdte meg.

Szombaton éjjelkor életbelépett Spanyolország tengeri ellenőrzése. Az ellenőrzést csak fokozatosan vezethetik be és ezért az ellenőrzésre vonatkozó intézkedések csak lépésről-lépésre történhetnek meg. Az „Observer” jelenti, hogy a semlegességi bizottság csak akkor tart új ülést, amikor már megbizonyosodtak arról, hogy az ellenőrzés gyakorlatilag bevált, azután haladéktalanul hozzákezdnek a spanyol területen harcoló külföldiek eltávolítására vonatkozó javaslat tárgyalásához.

S a l a m a n c a. A nemzetiek főhadiszállásáról jelentik, hogy a kormánycsapatok Guenavista, Alganosa és Cadelloda helységek ellen támadást kezdtek, de eredménytelenül. A milicisták nagy veszteséget szenvedtek. A guadalajarai fronton tegnap egész nap folyt a harc. Az ellenség előnyomulási kísérletei megheiusultak és 200 halott hátrahagyásával visszavonultak. Tíz kormánypárti vadászrepülőgépet lelőttek.

A német távirati iroda jelenti: A napok óta tartó állandó esőzés valósággal csatornákká változtatta a lövészárkokat. A rohamkocsik rétlenség-re vannak kárhozva. A nehéz tűzesség szállítása is lehetetlenné vált.

Llano tábornok a sevillai rádióban a legerélyesebben cáfolta azt a hírt, hogy a nemzetiek mérges gázokat használnának. Az ellenség nyilván azért kockáztatja meg ezt az állítást, mert ők akarnak mérges gázokat használni és már előre is igazolni szeretnék eljárásukat. Felesleges hangsúlyozni — mondotta Llano tábornok —, hogy ebben az esetben, ha az ellenség gázt használ, úgy nekünk is meg vannak a megfelelő eszközök arra, hogy

Önnek biztosíték kell a tisztaságra nézve!

A NIVEA-fogpaszta a fogakat fénylően fehéren tartja, csiraölően hat, tökéletesen tiszta és kellemes ízű. A gyermekek reggel és este megegyezően olyan szívesen takarítják fogukat Nivea-fogpasztával. Észszolyan olcsó!

Egy nagy tubus csak 24.- lei.

mélton válaszolhassunk az ilyen eljárásokra.

Sen Jean de Luzból jelentik: A Stefani-ügynökség jelenti, hogy Pitzhordo Manuel, Cuba madridi nagykövétét meggyilkolva találták a követség épületének közelében. A gyilkosság körülményeit a legnagyobb titokzatosság fedi. Csak annyit tudnak, hogy a követségen sok spanyol menekült tartózkodott, akiket a milicisták többszöri erőyes követelése ellenére sem adtak ki. Igen valószínű, hogy a követet bosszúból gyilkolták meg.

A gyilkosság híre nemzetközi politikai körökben bizonyára nagy megdöbbenést fog kelteni. Annál is inkább, mert Cuba volt az, amely a nemzeti érzelmi menekültek ügyében egy ízben már közbenjárt a Népszövetségnek és ekkor hosszú tárgyalások után sikerült megegyezést létrehozni és a madridi követséget elárasztó menekülteket kiszabadították a szorongatott helyzetükből. Most ezután, hogy ez a büntény már a második, amely teljesen hasonló a belga követségi tanácsos meggyilkolásával, bizonyos, hogy erőyes fellépésre készíti a nemzetközi szervezetet a madridi hatóságok ellen.

Zürichből jelentik: A rendőrség letartóztatta Rosenblum ügyvédet, aki az egyik Balti állam

állampolgára. Rosenblum ugyanis nagyarányú fegyvercsempészési ügybe keveredett. Hír szerint a botrány óriási méretű lett és igen szenzációs részletek várhatók. Rosenblum és érdektársai a spanyol kormány-hadsereg számára csempészték a fegyvereket. (Rador).

Genéből jelentik: Alvarez del Vayo, a spanyol köztársaság külügyminisztere távirati jegyzéket intézett a Népszövetség főtitkárságához, amelyben panaszt emelt amiatt, hogy a Madridért folyó harcok során német és olasz reguláris csapatok jelentek meg a hadszíntéren.

A jegyzék azt állítja, hogy a guadalajarai támadást az olasz hadsereg négy hadosztálya indította meg Nivolini, Bergonzoli és Manogini tábornokok főparancsnoksága alatt.

Ezeket a hadosztályokat két speciális ezreddel egészítették ki, amelyeknek legénysége német és olasz sorkatonaságból állott, akikhez négy motorizált carabiner századot is csatoltak. Del Vayo jegyzéke a legrészletesebb adatokat közli a német és olasz egységek felszereléséről és létszámáról, úgy, hogy szerinte kétség nem fér az idegen reguláris csapatok jelenlétéhez a spanyol hadszíntéren. A külföldi légi haderő három német és négy olasz repülőrajból áll és rövidesen újabb olasz megerősítéseket várnak.

A külügyminiszter jegyzéke leszögezi, hogy az olasz és német hadsereghez tartozó egységek megjelenése a spanyol harctéren a nemzetközi jog legilagránssabb megsértése és ezért a Népszövetség rendkívüli ülészakának sürgős összehívását kéri.

Kudarcc fenyegeti a nyersanyag konferenciát

Olaszország és Németország távolmaradtak Anglia követeli Németország együttműködését

Genéből jelenik: A népszövetségi tanács januári határozatainak értelmében Genfben összeült nyersanyag-konferencia kudarcra fenyeget. A konferencián a világ legelső pénzügyi és gazdasági szakértői vesznek részt. Japán és az Egyesült-Államok is küldtek megbízottat a konferenciára.

Olaszország és Németország azonban távolmaradt.

Az elhangzott felszólalások azt mutatják, hogy Nagybritannia elzárkózik a nyersanyag-kérdés nagyszabású rendezésétől mindaddig, amíg Németország nem mutat hajlandóságot az európai együttműködésre.

A megbeszélés során az egyik gazdasági szakértő azt a véleményt terjesztette elő, hogy az összes mandatárius és gyarmati birtokokat a Népszövetségnek kellene kezelnie. A japán megbízott azt javasolta, hogy tegyék lehetővé azoknak a gyarmatoknak a megvásárlását, amelyeket nem használnak ki kellőképpen. Végül úgy döntöttek, hogy a gyarmati kérdés megvizsgálására albizottságot neveznek ki, ami egyet jelent azzal, hogy a nyersanyag szétosztásának problémája háttérbe szorul.

Nagymama a Déli-sarkon

— Mrs. Ingrid Christensen felfedezett egy eddig ismeretlen földterületet —

Londonból jelentik: Repülőgépen most érkezett a Déli sarkról Angliába Mrs. Ingrid Christensen, az első sarkkutató nagymama. Férjével, Lars Christensennel és egyik leányával, valamint több kutatóval végzett 51 napos expedíciót a déli sarkvidéken és sikerült is felfedeznie egy eddig ismeretlen földterületet.

A sarkkutató nagymama családi állapotához képest fiatal asszony, mindössze 45 éves. Hat gyermeke és két unokája van. Norvég. Ezeket mondja sikeres expedíciójáról:

— Csak azt sajnálom, hogy repülőgépetem nem én vezethettem, úgy még szebb lett volna ez a kaland. A keleti hosszúság 38 és a déli szé-

lesség 70 fokánál fedeztük fel repülőgépről az új földdarabot. Először órákig repültünk jeges víz fölött, aztán hirtelen nagy meglepetésünkre magas hegyek, gleccserek tüntek fel alattunk. Lefényképeztük az új földterületet és térképet készítettünk róla. Ezután ledobtuk a norvég lobogót. Az újonnan felfedezett földterületen több mint 4000 méter magas hegyek vannak. Most visszamegyünk Norvégiába. Már rég nem láttam az unokáimat, nagyon vágyódom utánuk. Néhány hónap múlva ismét lenézek a déli sarkvidékre, mert ha az ember egyszer ottjárt, nem tudja elfelejteni és mindig visszakíváncsozik.

URANIA 5, 7.15, 9.15 Telefon 2-32.

Ma premier!

„A preriük királya”

REX, a csodáló és Noah Berry-vel.

Minden eddiginél izgalmasabb és tartalmasabb cowboy-film.

Tavaszi cipő-ujdonságaink nagy választékban

Apponyi Testvérek, Arad, városházával szemben

Consum és Inlesnirea tag.

1440

A Kölcsey-Egyesület évadzáró nagyszerű irodalmi délutánja

Vasárnap délután tartotta a Kölcsey-Egyesület évadzáró irodalmi délutánját, amely egy tartalom, mint művészi színvételben méltó befejezése volt az egyesület ezévi termékeny munkájának. Az utolsó irodalmi délután alkalmával a szokottnál jóval nagyobb számú közönség jelent meg a Palatul Cultural nagytermében, ami annak az általános érdeklődésnek tulajdonítható, amely a műsoron szereplő nevek iránt megnyilvánult.

Az irodalmi délután első előadója a színes közigazgatási, földrajzi írásából jól ismert dr. Czédly Károly volt, aki a magyar Afrikakutatók életét vizsgálta mindvégig lebilintelő módon. Előadásában dr. Czédly Magyar Lászlótól Torday Emilig ismertette azoknak az önfeláldozó, lelkes férfiaknak az útját, akik kutató munkásságukkal nagy mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a sötét kontinens megnyílt a civilizáció számára. Kifejtette, hogy rövid, fél évszázad az Afrikakutatók helyzetét gyökeresen megváltoztatta. Magyar Lászlónak még el kellett vennie egy néger fejedelem leányát, hogy megfelelő számú rabszolgához jusson, a lángelkű Torday Emil már egészen kis számú csapattal hatolt be a Kongó vidékére. Czédly Károly dr. végül a jelenkori és ma is dolgozó magyar Afrikakutatókat sorolta fel. Az érdekesítő előadás általános tetszést keltett.

A műsor bevezető számaként a Kölcsey-Egyesület közönsége által ismert fiatal tehetség szerepelt. Az elmúlt év márciusában tűnt fel első ízben a Kulturpalota pódiumán a fiatal Kabdebó Marienne, Kabdebó György dr. leánya, aki zongorajátékával már akkor a legszebb reményekre jogosított fel. Ezek a remények valóra váltak. Azóta egy év telt el, de Kabdebó Marienne művészetének fejlődésében ez az év döntő jelentőségű volt. A fiatal arad-i urileány előbb Beethoven álomszép-szerű „Holdfény szonátájá"-t adta elő a beérkezett művész biztonságával és zenei intelligenciájával. Különleges kvalitásai azonban a másik előadott mű, Liszt „Paulai Szent Ferenc a hullámok fölött" című legendájának interpretálása során jutottak felszínre. Ennek a nehéz technikai követelményeket támasztó klasszikus remekműnek a hiánytalan megoldása igazolta azt a magas fejlődési fokot, melyre Kabdebó Marienne eljutott. A közönség szünni nem akaró tapsal ünnepelte a fiatal arad-i urileány szereplését.

Ezután két kivételes arad-i énektehetség teljesítményében gyönyörködött a közönség. Gábor Györgyi és férje, Hajós Imre, a római katolikus főgimnázium tanára adták elő Bizet „Carmen"-jének egy jelenetét és Leoncavallo „Bajazzók" című operájának híres kettősét nagy tetszés mellett. Az uriaszony csengő szopránja és Hajós bárnosnyos tenorja a legszebb reményekre jogosítanak. A művészpár, amelyet Fenyőné Molnár Erzsike kísért zongorán művészen, már szerepelt a Kölcsey-Egyesület közönsége előtt, mely most tudásuk

fejlődéséről tett győződhett meg. — Általános érdeklődés előzte meg dr. Kupfer Miksa, a neves orvos-író irodalmi előadását. A „Giordano Bruno" című nagyszerű regény írója, mint kitűnő előadó ismeretes az arad-i közönség előtt, amely érthető érdeklődéssel várta Kupfer Miksa dr. újabb nyilvános szereplését. Az érdeklődést csak fokozta az előadás tárgyául választott téma: „A féltékenység az irodalomban." Kupfer Miksa dr. előbb a féltékenység általános fogalmát és előfordulási tere-numait ismertette, azután rámutatott arra, hogy az irodalomban már a legrégebbi koroktól kezdve a féltékenység, mint vezető motívum és döntő tényező

szerepel. Idézte az ókori népek eposzait, amelyekben a féltékenység még valóságos kozmikus erejű szenvedély, amely a világfelforgató események kiindulópontja és az egész népek sorsára döntő kihatású. Később a féltékenység komplexuma leegyszerűsödik (leszelidül) és már csak egyéni kihatásúai vannak. Határvet jelent ezen a téren az „Othello", amelyben a féltékenység áldozatai már kizárólag a történet szereplőire szorítkoznak. Legújabbban az irodalom egyre sürűbben veti fel az igazi „nagy szerelem" kérdését, amely nem ismeri a féltékenység önzően kicsinyes és inkább gyűlöltre, mint szerelemre alapított szenvedélyét. A kiváló előadót a közönség lelkesen megtapsolta.

A tartalmas és változatos műsort Fischer Aladár, a Kölcsey-Egyesület elnöke fejezte be, aki az irodalmi előadássorozatot befejezte alkalmával bucsuzott el közvetlen szavakkal az egybegyűlt közönségtől.

Selyemharisnyát, selyem reformot és kombinét, bőr- és órna-keztűt, sweter, készpénzárón legolcsóbban **Bogyó**-nál, Str. Eminescu 1, Corso-mozgómellel

Színház - Művészet

Bródy Sándor emlékestje a színházban

Tabéry Géza, a hírneves ardeal-i magyar író tartja a színház ma esti előadásán az ünnepi megnyitó beszédet. A színtársulat ugyanis ma este díszelőadás keretében áldoz Bródy Sándor emlékezetének és ez alkalommal az európai hírű magyar íróknak egyik legnagyobb sikert elért színdarabját, „A tanítónő"-t mutatja be teljesen új rendezésben és beállításban, továbbá elsőrendű szereposztásban. A színház igazgatósága mindent elkövetett, hogy méltóan ünnepelje meg Bródy Sándor emlékezetét, sikerült ennek során Tabéry Gézát, az országiszerte ismert, jónévű ardea-i író meggyer-ni, hogy a ma esti előadás bevezető emlékbeszéd keretében ismeresse, illetve méltassa Bródy Sándort és halhatatlan művét, „A tanítónő"-t. Az előadást maga Kozma Hugó igazgató rendezi és az egyik főszerepet alakítja. „A tanítónő" címszeret a prózaí együttes kiváló művésznője, a társulat fiatal és tehetséges hősnője, Bálint Anna játssza, mellette résztvesznek a díszelőadás vezető szerepeket játszó Varga Ilus, Paál Magda, Lázár Hilda, Horváth László, Jávor Alfréd, Tarnay József, Szendrey Misi, Lukács Ede, Derecskei Pál és Kun Dezső. A legkisebb szerepeket is a társulat elsőrendű tagjai alakítják tehát, hogy így is emeljék a Bródy-emlékest színvonalát. A ma esti előadás pontosan 9 órakor kezdődik és A)-bérletben megy. Holnap, szerdán a társulat másodsor játsza „A tanítónő"-t, a ma esti előadás parádés szereposztásában, ezuttal a B)-bérlet számára. Az előadás ezuttal is már pontosan 9 órakor kezdődik.

Hull a haja? Korpás a fejbőre?

Használjon

„Lidó kénés Shampooot"

az gyógyítja!

1292

Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Fodrásznál ezt követelje!

* CSÜTÖRTÖKÖN DELUTAN 5 ÓRAKOR MOZIHELYARAKKAL kerül színre a „Virágzó asszony" című pompás vígjáték-ujdonság. A rendkívül mulattató és fordulatokban gazdag vígjáték főszerepeit Bálint Anna, Hegyessy Magda, Jávor Alfréd, Horváth László és Tarnay József játssza, a többi szerepek is biztos kezekben vannak, a rendezés felelősségteljes, nehéz munkájáért pedig Horváth László vállalja a felelősséget. A „Virágzó asszony" mozihelyáras előadásán a legdrágább földszinti jegy csak 25 leibe (plusz illeték) kerül és már előre váltható a színházi pénztárnál.

Egy film, amely csupa izgalom és szenzáció!

MEFISZTO AZ OPERÁBAN

A bűnügyi történetek mesterműve. Főszerepben a film két legnagyobb karakterszínésze

WARNER OLAND

BORIS KARLOFF

Automata telefonszolgálat Cluj-on

Cluj-on, ebben a régi ardeal-i városban május 15-én kapcsolják be az önműködő telefont.

Miként itt Arad-on, ott is a legtökéletesebb telefon-szolgálat lesz, igaz, egy hónappal később. Már mintegy 3 hónapja a Telefonszolgálat munkásosztályai lázasan dolgoznak a felszereléseken. Cluj jelenlegi telefonelőfizetőinek száma 1400, de már 200 új előfizető kérése futott be a hivatalhoz. Az automata szolgálat bevezetése folytán érthetően emelkedik a telefonelőfizetők száma és mindenki örömmel veszi a társaság által ajánlott nagy kedvezményeket. Mint Arad-on, úgy ott is díjtalanul szerelik fel minden új előfizetőnek a készüléket, egészen május 1-ig.

Amint az automata szolgálat megindul Cluj-on, ennek előnyeit a városközi beszélgetéseknél Arad-on is megérezzük, mert mindkét városnak a legtökéletesebb automata hálózata van.

Ungár Imre zongora-hangversenye

Ungár Imre vasárnap esti hangversenye többet nyújtott művészi értelemben minden várokozásnál és felecsigázott érdeklődésnél. A zongoránál kivételes zseni ült és az estély minden pillanata a lángeszű művész jegyében telt el. Élmény élményt követett, Bach, Mozart, Beethoven és Chopin egyaránt életrekeltek a kottáikban Ungár Imre varázslatos kezét alatt. A hangverseny Bach preüldiumával kezdődött és a teljes értékű hangépitmény utolsó téglájáig pompásan és befejezetten tárult a hallgatóság elé. Az ezután következő Mozartsonáta hangulatát és könnyedségét ha álos biztonsággal találta meg és adta tovább a művész. A hangverseny kimagasló eseménye, minden felülemelkedő művészi élmény volt Beethoven F-moll (Apassionata) szonátája. Ungár Imre megnyitotta előttünk azokat a varázslatos, drámai erejű szépségeket, amelyeket Beethovennek ez az alkotása magában rejt. Ha semmi mást nem kaptunk volna, mint az Apassionata-nak ezt a maradéktalan átélését, akkor is tökéletes élményben lett volna részünk. Beethoven azonban Chopin követte és a művész megismertetett bennünket a halhatatlan lengyel zeneszerző szeszélyesen viharzó lelkével. A szomorú, az ábrándozó, a rajongó Chopin ezer arca tekintett felénk és a ráadás-ként adott számok is mind az igazi, az élő Chopin indulatait viharzották. Számra volt nagyobb közönség hangversenyen, de lelkesedésre aligha. Valósággal tombolt a közönség Beethoven és a Chopinek-ek után. A hangverseny vége felé a zongora egy hurja elpattant, a művész azonban elismerésremélően befejezte a számot. (k)

HETI MŰSOR:

Kedden este 9 órakor bemutató előadás: A tanítónő. Bródy Sándor-emlékest. Tabéry Géza, a kiváló író tartja az emlékbeszédet. Főszereplők: Bálint Anna, Paál Magda, Varga Ilus, Lázár Hilda, Kozma, Jávor, Horváth, Szendrey, Tarnay, Derecskei és Kun. A) bérletben. Rendező: Kozma Hugó.

Szerdán este 9 órakor: A tanítónő. Másodsor. B) bérletben.

* FIGYELEM! Mostantól kezdve a színház esti előadásai nem fél 9-kor, hanem pontosan 9 órakor kezdődnek, tekintet nélkül arra, hogy van-e délutáni előadás, vagy nincs.

Aki találmányával tökéletesítette az önműködő távbeszélő-készüléket

Az automata-telefonunkra szerelt kis készülék pontosan jelzi, hogy melyik szám akar velünk beszélni — A találmány jelentősége

Cluj-ról jelentik: Az elmúlt héten egész Transilvania sajtóját bejárta a hír, hogy egy cluj-i magyar mérnök egyelőre még felbecsülhetetlen jelentőségű új találmányt jelentett be a bucuresti-i szabadalmi hivatalnál. A találmány szellemes kiegészítő készülék, mely könnyen rászerezhető az önműködő távbeszélőgépekre s ha az előfizető asztalán megszólal a telefon, ez a készülék jelzi, hogy milyen számú telefon tulajdonos keres vele összeköttetést.

Felkerestük Rimóczi József mérnököt, az újfajta önműködő készülék feltalálóját Baritiu-uca 20. szám alatti lakásán. Rimóczi mérnök bonyolult rajzok és tervek halmaza előtt ülve fogad s kérdéseinkre elmondja, hogyan született az a különös ötlet, melynek eredményeként ez a kétségkívül nagyjelentőségű találmány elkészült.

— Körülbelül két hónap előtt — meséli — cikket olvastam arról, hogy rövidesen itt is bevezetik az önműködő telefont. A cikket olvasva, eszembe ötlött, mennyi tréfát követhetek majd el barátaimmal és ismerőseimmel az önműködő telefon segítségével, hiszen a teljesen gépi működésre berendezett központban nem lehet a hívó számot ellenőrizni s ismerőseimnek bárki nevében nyugodtan telefonálhatnak. Ez egyébként az önműködő telefon mai formájának egyetlen hibája, amit gyakran ki is használnak lelkiismeretlen tréfacsinálók. A lapok naponta írnak ilyen telefonviccekről, melyeknek többnyire a hatóságok; tűzoltók, mentők esnek áldozatul. De gyakran magánszemélyek is. Egyik budapesti ismerősömet például egy időben minden éjszaka felhívta egy ismeretlen hang, hogy megtudakolja: vajjon izlett-e neki ma este a vacsora?

— Előbb én is arra gondoltam, mennyi ötletes tréfa segítségével lehet majd az önműködő telefon s ebből született a gondolat: mi volna, ha ugyanazon elv fordított alkalmazásával, ahogyan a kapcsolás történik, egy készülék jelezhetné a hívószámot az előfizető telefonján s ezzel megszűnnék a telefon-banditák garázdálkodása, mert ha megszólal a telefon, azonnal tudná a felhívott, ki s honnan keresi.

— Így jött az ötlet s kéthónapi kísérletezés után sikerült megoldani a feladatot.

— Milyen elvek alapján működik az ellenőrzőkészülék? — kérdeztük.

— Az önműködő telefont a kapcsolat tudvalevőleg úgy jön létre — mondja Rimóczi mérnök — hogy a tárcsa forgatásával a hívó különböző erősségű elektromos áramköröket szakít meg hosszabb, vagy rövidebb időre és ezek az áramingadozások hozzák működésbe a központ bonyolult kapcsológepein keresztül az összeköttetést. Minden egyes szám időtartamban és feszültségben más és más ilyen áramlökést továbbít a központnak. Mondhatnók: minden telefonelőfizetőnek megvan a maga egyéni elektromos jele, melyre a központ létrehozza a kapcsolást. Így tehát csak azt kellett megoldani, hogy az a „hívójel”, amikor összeköttetést keres a központtól, ne csak oda, hanem a hívott számhoz is eljusson s megfelelő gépezet segítségével mozgásba hozva a telefonra szerelt jelzőtáblát, nyomban mutassa az összeköttetést kereső számot, amint a kapcsolat megtörtént.

— Elmondva talán bonyolultnak látszik a dolog, de a gyakorlatban igen egyszerű s ha első pillanatban megoldhatatlannak is tűnik fel, könnyen megvalósítható. A technika, különösen a villamosság felhasználásának tudománya, ma már alig ismer lehetetlen feladatok. A rádió csodálkozni már túlhaladott álláspont s a távolbalátás és a villamos erők drót-

nélküli továbbítása is hatalmas léptekkel halad a megvalósulás felé. Ezekhez képest pedig az én találmányom, mely csak tökéletesítése a már meglévő készüléknek, igen egyszerű ötlet alapján, — semmiség.

— Megdrágítja-e az Ön készüléke a telefon-berendezéseket?

— Mindenesetre az ellenőrző-tárcsás telefon valamivel többbe kerül majd, mint a jelenlegi készülék, de számításaim szerint, ha a gépeket egybeépítik majd, ez nem drágítja meg többel 4—500 leinél. Ennyit pedig igazán megér az a biztonság, hogy éjszakánként legjobb álmunkból nem riaszthat fel a „telefon-gangszter” csak azért, hogy megérdeklődjön, vajjon izlett-e a vacsora? Tűzoltóknak, mentőknek, rendőrségeknek pedig éppen megfizethetetlen lesz.

— Van-e valamilyen érdeklődés a találmány iránt? — kérdezzük. — Külföld, Amerika?

— Nem — mondja Rimóczi mérnök mosolyogva — Amerika a „milliósi ajánlatok” blöffjével még nem jelentkezett s lehet, hogy nem

Reumatikus fájdalmak

A reuma a legelterjedtebb népbetegség. Csillapító szerek révén rövid időre eltűnnek a fájdalmak, de a betegség okát ezzel nem szüntetik meg. Éppen ellenkezőleg. A betegség zavartalanul fejlődik tovább. De a Togonal, ez a bevált gyógyszer, amely éppen különleges gyógyító tulajdonságai miatt az orvosi tudomány büszkesége, alaposan gyógyít betegségeket, mint reumát, köszvényt, isiászt, valamint súlyos hüléses betegségeket (grippe, stb.). A Togonal-tabletták erős bakteriumölő hatásuk, a testből a mérgező anyagokat alaposan kiválasztják, miáltal megteremtik a beteg szervezet teljes gyógyulásának előfeltételeit.

is fog... De már tárgyalok egy nagy angol telefontársaság romániai megbízottjával a találmány értékesítése ügyében s ezekben a tárgyalásokba egyik ismert cluj-i arisztokrata-közgazdász is bekapcsolódott. A találmányt komolyan tartják és jövőt látnak előtte, sikert és ami a legfontosabb — pénzt.

Diáktüntetések Budapesten

— Megbüntették a felvonuló nyilaskereszteseket —

Budapestről jelentik: A különböző bajtársi egyesületekbe tömörült budapesti diákok hétfőn délelőtt a Nemzeti Múzeum előtt ünnepséget tartottak. Már az első szónokokat is megzavarták azonban egyes közbeköltások és többen követelték, hogy az Esti Kurir szerkesztősége ellen intézett támadás letartóztatásban levő vezetőjét Kémery Nagy Imrét bocsássák szabadon. Erre az ügyeletes rendőrtiszt beszüntette a gyűlést és a rendőrökkel feloszlatta a tömeget. A feloszlátás közben három ellenszegülő diákot őrizetbe vettek. Nem sokkal később háromtagú diák-küldöttség Végváry képviselő vezetésével megjelent Hetényi dr. főkapitány helyettesnél és kérte az őrizetbe vettek szabadonbocsátását. A főkapitány helyettes kijelentette, hogy a kérést nem teljesítheti. E közben a Vigadóban is véget ért az ünnepély és az itt levő diákok zárt sorokba tömörülve tüntető sétára indultak, de a menetnek

rövidesen rendőrkordon állta útját és amikor ezt a diákok meglátták, szétoszlottak. Délután 2 órakor a Trefort-kertben ismét gyülekeztek a diákok és a kivonult rendőröket kövekkel dobálták meg. Egy rendőrfelügyelő parancsára a rendőrök gummibotokkal erőlyesen szétoszlatták a tömeget. A diákok itt is Kémery fogvartartása miatt tüntettek.

Vasárnap délelőtt a Rákóczi-úton negyven főből álló egyenruhás nyilaskeresztes tömeg tüntető menetet akart rendezni a Kossuth-uca felé. Hamarosan rendőrszakasz érkezett ki eléjük, de a tüntetők nem akartak szétoszlani, hanem kisebb csoportokra szakadoztak. Ezért a rendőrök 12 fiatalembert közülük összetartottak és a rendőrségre kísérték. A rendőrbíróság hétfőn délelőtt fejenként 30 pengő pénzbüntetésre és egyenruhájuk elkobozására ítélte valamennyit.

Betörőt bérelt fel huszmillió elrablására egy orhei-i pénzügyi tisztviselő

A pénzügyigazgatóságot akarta kiraboltni a hivatalnok, aki azonban kasszafuró helyett — detektívnek adta a megbízatást

Bucuresti-ből jelentik: Fantasztikus rablási kísérletet leplezett le a bucuresti-i sziguranca-vezérfelügyelőség egyik ügyes detektívje révén. Az előzményekhez tartozik, hogy Bucuresti-be érkezett Orhei városból Zamfir Constantin ottani pénzügyi tisztviselő, aki ellenőri szolgálatot teljesített az orhei-i pénzügyigazgatóságon. Eredetileg azért érkezett a fővárosba, hogy a kereskedelmi akadémián vizsgát tegyen, közben azonban merész terv jutott eszébe. Tudomása volt arról, hogy a közeli napokban Orhei-be érkezik a Banca Națională-tól huszmillió lei és elhatározta, hogy a fővárosban egy merész és ügyes kasszafurót keres, aki kirabolja a pénzügyigazgatóságot.

A különböző lokálokban keresett megfelelő embert, amíg végre ráakadt egy jómegjelenésű, izmos fiatalemberre. Aki nyomban vállalta, hogy felesben megcsinálja az üzletet. A kasszafuró — a bucuresti-i sziguranca-vezérgazgatóság egyik detektívje volt. A detektív jelentést tett feletteseinek a történetekről és azt az utasítást kapta, hogy csinálja végig a játékot. A vezérgazgatóság egyben interveniált a Banca Națională-nál, hogy a huszmillió leit

mielőbb küldje le Orhei-re. A milliók végül megérkeztek és a pénzügyi ellenőr izgatottan várta a „fe'estársat”, aki pontosan meg is érkezett. Megfelelő betörőszerszámokkal, amelyekről viszont a pénzügyi ellenőr nem sejtette, hogy a bucuresti-i rendőrmuzeumból kerültek elő erre az alkalomra.

Az örök már aludtak, amikor a pénzügyi ellenőr és társa behatoltak a pénztárterembe, mielőtt azonban még munkához foghattak volna, öt rendőrtiszt rontott a terembe, rájuk szegzett revolverekkel. Mindkettőt letartóztatták és Bucuresti-be szállították. Zamfir Constantin még a mai napig sem tudja, hogy társa — detektív volt. Ellenben az eset leleplezése után még őrizetbe vettek egy Garabineanu Ion nevű craiova-i fiatalembert, akinek állítólag szintén része volt ebben a fantasztikus tervben.

CENTRAL d. e. 11 1/2, d. u. 3 (més.), 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor

Telefon: 2-85.

Az ördög bábuja

Lionel Darimore

Maureen O'Sullivan

SELECT: 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor

Telefon: 2-84.

FREDRICH MARCH CHARLES LAUGHTON

ROCHELLE HUDSON

Vektor Hugo remekművében:

A NYOMORULTAK

CENTRAL:

Szünet!

Tavaszi felöltő ujdonságok **MUZSAY-nál**, színházzal szemben¹⁹¹⁴**H I R E K****Hubay Jenő emlékére****Ballada a Szépségről**

Tarka-barka tömkelegben gyűl az ember a teremben,
hely sincs már s a dobogóra ültem éppen a néppel szemben.

Nézem őket: jönnek, jönnek május-lelkek s béna vének,
csunya lábú páva-sorsok és szürke, szép lelki szegények

gyémántkönyvet rejtegetve bánatbányák barna mélyén...
jönnek, jönnek ámuldozni Hubaynak szent zenéjén.

néhány percig összeforrni, egyzugásu erdő lenni,
s ha csak percig is érezni, mi az: kéz a kézbe menni,

állni, állni egy sóhajjal, mint az Isten tengere,
s álmodozni, míg simítja Isten zene-tenyere...

... Végre váró, döbönt csöndben dobogóra lép a művész,

s mint mesékből idelebbent nagy varázsló, ősi büvész:
babonáz a hegedűvel... Engedem, hogy megigézzen,

megbűvölten, tágult szemmel, áhitattal nézem, nézem
... s egyszer majd fel nem kiáltak: szívem látom a kezében,

szívem vonóz, mint bibor, élő huru hangszerezen...
Egyre terjed a varázslat, egyre tágul a terem

szét az ürbe, végtelenbe... nincs más: csak az emberedő,

melyben nem kísért a Kigyó, nem terem lidércet fertő
s benne égig magasulva hegedül a híres mester,

mintha tán az Élet volna, mely most ép e frakkos testtel

szívem bibor hangszeréből Beethoven-vihart kavargat,
minden fán külön-zenével zagnak a vihar-hatalmak,

majd az édes pianókon hallani, hogy hull a harmat,
véres harmat, Isten csodája... S most az erdőből elindul

Hőfehérkeként a Szépség, mintha jönne álmaimból,
gyöngyvirág-szirm selyméből varrt ruháján álom-
teste

átvilágít, mint a Titok-tó tükrén a lótusz este...
Mintha hívón rámtékitene mély, tavaszló kék szeme,

s nem tudok utána futni, most, hogy futnom kellene:
szívem az Élet fogja, hull belőle a zene,

s mint a titkos, földalatti nagy víznek zuhatágya,
lelkemben sötétén zogni kezd a kőnyek bus patakja...

Látom néha pillanatra... jaj, de soha el nem érem...
Szívemen zenél az Élet, hegedűből hull a vérem

és a Szépség lassan foszlik, ködbeoszlik: a zene
véget ér... A tapsviharban mosolyogva áll a mester...

Bár a Szépség ködbe foszlott, a varázslat nem
ereszt el:

a falakról, a plafonról rámnéz két mély szeme...
... Hozzám jó a Szomorúság s bánat-vízzel megke-
resztel...

Mészáros

— **IDÓPROGNÓZIS.** Az Intézet Meteorologic Central Bucuresti időjárásjelentése: Változó felhőzet és az ország északi részében a hőmérséklet csökkenése várható. Ardeal-ban Bucovina-ban és Basarabia-ban esőzés lehetséges. A fővárosban tegnap délben 23 fok melegét mértek.

Itt a tavasz! **Legszébb kertli bútorok**
legolósobban, nagytakarításhoz kék, mosarak
Krebs és Moskovitz cégnél, Aradon, ul. Neuman-Str.

— A kenti hercegi pár Párisban. Firenzéből jelentik: A kenti herceg és felesége vasárnap Helena hercegnő kíséretében Párisba utazott.

— **ENESCU DIADALUTJA AMERIKÁBAN.** New-Yorkból jelentik: A newyorki zenebarátok zenekarának diadalmas hangversenysorozata, a melyet Enescu Gheorghe, a világhírű román zeneszerező vezényelt, véget ért. A zenei szakcsalló a legnagyobb elismerés hangján foglalkozik Gheorghe Enescu személyével és művésztétellel és megállapítja, hogy a jelen idők egyik legnagyobb művésze, egyike azoknak, akikről még századok múlva is beszélni fognak. Enescu mester elhagyta New-Yorkot és az Egyesült-Államokban, valamint Kanadában hangversenykörútra indult. (Rador)

— **NAGY FELESLEGGEL ZÁRUL AZ IDEI KÖLTSÉGVETÉS.** Bucuresti-ből jelentik: A pénzügyminisztériumban tegnap konferenciát tartottak a kerületi vezérfelügyelők és ennek során megállapítást nyert, hogy az állam adóbevételei jóval felülhaladják az előirányzatot. A pénzügyi vezérfelügyelők utasításokat kaptak az új adók kivételére, amely április 15-én kezdődik. A pénzügyminiszter rendkívüli módon meg volt elégedve a behajtások eredményével és jutalmakat helyezett kiállításba az adóhivatali tisztviselők részére, miután a folyó évi költségvetés nagy felesleggel fog végződni.

Az első „anyós-nap” nagy sikere

New-Yorkból jelentik: Texas államban nagy finnepek között tartották meg az első anyósnapot, melyet Alred kormányzó deklarált nyilvános ünneppé a félreértett, igazságtalanul megrágalmazott anyós népszerűségének helyreállítására. Minden texasi városban nyilvános gyűléseken, templomokban, népiünnepélyeken, iskolákban és szónoklatokban dicsőítették az anyós ragyogó erényeit, öneláldozó szeretetét és mindentmegértő, finomlelkű tapintatosságát. A jövő évi anyós-napra meghívják Amerika első számú anyósát, Roosevelt elnök feleségét is.

— A román csarnok nagy sikere a prágai mintavásáron. Prágából jelentik: Tegnap zárult be a csehszlovák fővárosban a tavaszi mintavásár, amelynek keretén belül a román kiállítási anyag óriási sikert aratott. A román-csarnokban sokezer látogató gyönyörködött a pompásabbnál-pompásabb kiállítási tárgyakkban. Különösen a bor-kiállítás aratott nagy sikert és csodálattal adózott a közönség a népművészeti csoport kerámiai, varottas és szőnyegmunkáinak. (Rador).

FIGYELEM!

FONTOS!

Értesítés.

Értesítjük a n. b. autótulajdonosokat, hogy a világhírű „AVON” indiai Rubber-gyártmányu autógumik köpveletét átvevük. Raktáron tartunk minden méretű autógumit a legújabbosabb árban. — „ROVA” accumulatorok, „PEBOIL” autólaj tankokban és kimérve is raktárunkról azonnal szállítható a legolcsóbb árban.

T. vevőinknek kocsimosást ingyen végzünk.

„RAPID”autobuszvállalat Arad, Str. Col. Paulian 10. **VERSENYKÉPES ARAKI TEGYEN PRÓBAT!**

— Halálozás. Biener I. József, ismert aradi kereskedő életének 50-ik évében tragikus körülmények között elhunyt. A kereskedő nemrégiben influenzában megbetegedett, komplikációk támadtak, amelyek végeztek a javakorában levő emberrel. Biener I. József halálát családján kívül ismerősei és rokonsága gyászolja.

Turisztika

— Látod, anyuskám, mégis csak ez volt az a hely, ahonnan tavaly is huszan estek le. Persze, neked hiába beszél az ember...

— Meghalt gróf Teleky Sándorné magyar író. Budapestről jelentik: Gróf Teleky Sándorné, a Szikra álnév alatt ismert magyar író hét-kön reggel hosszas szenvedés után 73 éves korában meghalt.

Modern kettőszobás lakás

összkomforttal, villanegyedben, parkirozott udvarral,

május 1-re kiadó

Calea Románilor 29. (Arad-ül Noura vezető főut.) 1190

— A betegsegélyzőilletékek újabb emelését tervezik. Bucuresti-ből érkező hírek szerint a betegsegélyző illetékek felemelése várható. A központi betegsegélyző pénztár költségvetése ugyanis deficittel zárul, amit csak úgy lehet kiegyenlíteni, ha a díjakat felemelik. A betegsegélyző pénztárak központi vezetősége szerint legalább százmillió évi többlet van szükség, amit úgy érhet el, ha a betegsegélyző illetékeket felemeli. Ezzel a kérdéssel kimerítően egyébként a betegsegélyző pénztárak országos központjának nem sokára megtartandó közgyűlésén foglalkoznak, amikor is négy javaslatot terjesztenek elő a deficit megszüntetésére. A javaslatok egészen biztosan nagy vitát idéznek fel, mert sem a munkaadók, sem a munkások nem hajlandók az újabb illetékemeléshez hozzájárulni.

— **Öngyilkos lett Timisoara-n egy arad-i pincér.** Timisoara-ról jelentik: Vasárnap reggel egy férfi jelent meg az ottani National-szálloda portánál, akitől szobát kért. Az idegen egész napon keresztül nem mozdult ki a szobából és a szálloda személyzete este kopogtatott az aiton. Miután nem kaptak választ, benyitottak és megdöbbenve látták, hogy az ismeretlen férfi az ablakillincse felakasztotta magát. Megállapították a zsebében talált iratokból, hogy Strausz Frigyes arad-i pincérről azonos. Az asztalon bucsulevelet találtak, amelyben Arad-on élő feleségétől és két gyermekétől bucsuzik.

— **Arad-i aggastyán öngyilkossága.** Tragikus módon vetett véget életének Pollák Ármán, 73 éves arad-i aggastyán. Pollák Ármán a Ghica Voduccában levő zsidó Szeretetház lakója és lakótársainak feltűnt, hogy Pollák Ármán a kora reggeli órák óta nem látták. Keresésére indultak és az egyik félreeső helyen találták — holtan. Pollák Ármán felakasztotta magát. Miért követte el végzetes tettét azt nem tudják, miután bucsulevelet nem hagyott hátra.

— A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a belet hetenként legalább egyszer a természetes „Ferenc József” keserűvízzel — reggel éhgyomorra egy pohárral — alaposan kitisztítja. Az orvosok ajánlják.

— A Szociális Misszió Nővédelmi Hivatala miniszteri engedéllyel gyűjt március 16—20-ig terjedő időben szegényei számára. Kérem az arad-i jó sziveket, támogassák adományaikkal egyesületünket és fogadják szívesen a nemes cél érdekében fáradozó munkatársainkat. Vásárhelyi Janka elnöknő.

— **WIZO.** Ma délután 6 órakor Bornstein Sándor tart előadást. Vendégeket szívesen látunk.

— **Az Arad-i Háztulajdonosok Szindikátusa** vasárnap délelőtt fél 11 órára hirdette rendes évi közgyűlését. Tekintettel arra, hogy a tagok nem jelentek meg azon az alapszabályok által kívánt számban, a közgyűlést elhalasztották és úgy döntöttek, hogy azt a jövő vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartják meg, ugyancsak a városháza nagyertermében, a megjelent tagok számára való tekintettel nélkül.

A világ legjobb kerékpárjai

kedvező részletfizetésre kaphatók.

Szenzációs olcsó gummi árak. 10 vezetőmárka nagy választékban. 8506

HAMMER ZSIGMOND & FIA

Bul. Regele Ferdinand 27.

Javitásokat olcsón és pontosan eszközünk

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 20.16 és egyne-gyed, London 21.45 és fél, Newyork 439.12, Mi-lánó 23.07 és fél, Amsterdam 239.95, Berlin 176.45, Prága 15.30, Varsó 83.20, Belgrád 10.00, Bucu-resti 3.25.

— BUCURESTI-I HIVATALOS ARFOLYA-MOK. (Az alábbi számok a Banca Nationala el-adási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az ár-folyamokat a 38 százalékos felár hozzászámítá-sával közöljük.) Francia frank 4.65 (6.42), angol font 501.00 (691.38), dollár 102.50 (141.45), lira 5.1966 (7.172), holland forint 55.70 (76.87), német márka 37.50 (vásárlási árfolyam, csekkorona 3.55 (4.90), zloty 19.25 (26.56), dindr 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 27.50, svájci frank 22.95 (31.67).

— BUCURESTI-I MAGANARFOLYAMOK. Francia frank 8.31—8.40, angol font 910—920, dollár 177—178, holland forint 93—95, német márka 39—40, csekkorona 5.70—5.80, zloty 30—31, pengő 32—33, osztrák schilling 32—32.50, dinár 3.65—3.75, svájci frank 41.42.

— Timiş-megye főorvosa lett dr. Pleşa Ioan helyettes városi főorvos. Dr. Pleşa Ioan kerületi orvost, helyettes városi főorvost, a CFR orvosát az egészségügyi miniszter Timiş-megye főorvosá-vá nevezte ki. A kinevezés versenyvizsga alap-ján történt, amelyen dr. Pleşa Ioan első lett. A távozó főorvos, aki rövidesen már Timisoara-ra költözik. 17 éven át működött Arad-on, ahol ugy-kartársai, mint a nagyközönség körében őszinte megbecsülésnek és népszerűségnek örvendett. Kinevezés alkalmával számosan keresték fel sze-rencsekívánataikkal.

— Ismert arad-i kereskedő halála. Hosszas szenvedés után, 68 éves korában elhunyt Hoff-mann Sándor ismert arad-i kereskedő, akinek egy-kor a város főterén volt üzlete. Hoffmann Sándor már régebben ágyban fekvő beteg volt és a nagyszámu családtagok aggodó szeretettel vették körül betegágyát. Néhány nappal ezelőtt állapota rosszabbra fordult és március 15-én hajnalban el-hunyt. Az elhunytat özvegyén kívül kiterjedt ro-konság gyászolja, egyik fia: dr. Hoffmann Gyula egyike Páris legkeresettebb orr- és gégespeciális-táinak. Temetése március 17-én, szerdán délután 3 órakor lesz a régi zsidótemető halottasházából.

— Arad-lak zárandoklata Lourdesbe. Mint minden évben, az idén is rengeteg római katho-likus zárandokol a franciaországi Lourdesbe, amely tudvalevőleg csodatevő hely. Az arad-i római ka-tholikus hívek egy csoportja is résztvesz ezen a zárandoklaton, amelyet dr. Wild Endre, kiérde-mesült rendfőnök vezet.

— Gyanus haláleset Arad-on. Hirtelen halál-esetről értesítették az arad-i rendőrséget. Piszta Erzsébet, arad-i lakosnő eddig még ismeretlen okból hirtelen meghalt. Az esetet jelentették az ügyészségnek.

— Elmaradt a magánalkalmazottak közgyü-lése. Vasárnap délelőtt 11 órára hirdette rendes évi közgyűlést az Arad-i Magánalkalmazottak Szervezete. Tudvalevőleg vasárnap országos vá-sár volt, amikor az összes üzletek nyitva tartot-tak, a magánalkalmazottak pedig el voltak fog-lalva. Ezért a közgyűlést jövő vasárnapra halasz-tották.

Teatrul Orasenesc-: Városi színház

**Bródy Sándor-
emlékünnepelely**

a színház mai szenzációja este 9 órakor,
A)-bérletben

Tabéry Géza

a híres arad-i író bevezető előadásával

„A TANITÓNŐ“

Bálint Annával

a címszerepben

— MA az alanti gyógy-szertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ANGEL, Piața Catedrală,
OMESCU, Bulevardul Regina Maria,
KESZTENBAUM, Str. Ghîba Birta.

Miért **kinibédik**
náthával
és
hűléssel

BAYER

ASPIRIN

azonnal segít Önön

— Fellebbezések az egészségügyi illetékek ellen. Hétfő délután kezdődött meg az arad-i pénzügyigazgatóságon az egészségügyi illetékek ellen beadott fellebbezések tárgyalása. Ezek a tárgyalások előreláthatólag 8—10 napot vesznek majd igénybe.

Tavaszi divatszövet ujdonságok
megérkezték

Weisz István

uri szabó
Str. Fmînescu 15. szám. 1291

— Az arad-i „Credo“ hitbuzgalmi egyesület vasárnap tartotta rendes havi ülését, amelyen nagy számban jelent meg az érdeklődő közönség. Az ülés keretében dr. Berthe Nándor, a katolikus főgimnázium tanára tartott magasszínvonalu, ér-tékes előadást „Szép“-ről. Az előadás befejezté-vel dr. Berthe Nándort lelkes ünneplésben része-sítette a közönség.

— Öngyilkosságok Arad-megyében. Az arad-i ügyészségre érkezett jelentés szerint Sanil Matei Wiesenheid községbeli lakos felakasztotta magát és meghalt. — Ugyancsak hasonló módon köve-tett el öngyilkosságot Lázi Béla, Honfisor közsé-gbéli lakos, aki szintén meghalt, mire tettét felfe-dezték. Az ügyészség mindkét esetben megadta a temetési engedélyt.

Közeledik a meleg időjárás!

Olcsó, higénikus, kristálytisztá,
csak a városi jéggyárban víz-
vezetési vízből gyártott

műjég.

Előfizetés és megrendelés
a Városi Üzemeknél. Tel.: 25.

— Az Arad-i Római Katolikus Kőr közgyűlése Nagyszámu érdeklődés mellett tatotta meg évi közgyű-lését vasárnap délelőtt az Arad-i Róm. Kath. Kőr a Minorita-palota I. emeletén levő impozáns klubhelyis-gében dr. Lakatos Ottó plébános, egyházi elnök és dr. Parecz Béla világi elnök vezetése alatt. Az eredmé-nyekben gazdag 1936. évre vonatkozó tartalmas út-kári jelentés és a pénzüri számadások előterjeszté-s után egyhangu lelkesedéssel 3 évre az alábbi tisz-tikar választották meg: Elnök: Dr. Parecz Béla. Ügy-vezető alelnök: Dr. Fetter Elemér. Titkár: Dr. Czédly Károly. Háznagy: Kádár Jenő. Ügyész: Dr. Vitos Pál. Jegyző: Medveczky Lajos. Ellenőr: Apponyi Gyula. Könyvtáros: Schmidt Ferenc. Számvizsgáló bizottság: Bánfi Sándor, Angele Mátyás és Taraba Tivadár, to-vábbá 45 tagu választmány.

Egy hónap mulva kapcsolják be Arad-on a váravárt automata telefont, s a telefontársaság költségeket nem kimélve a leg-modernebbül rendezte be az automataköz-pontot és eddig közel 200 új előfizető jelent-kezett, akik a március 31-ig jelentkező vala-mennyi új előfizetővel együtt élvezik az in-gyenes felszerelés előnyét. Érdekes intéz-kedés a társaságnak az, hogy az aradul-nou-i központot is Arad-hoz csatolják, ami rendkívül nagy előnyt biztosít, miután inter-urban beszélgetéseket szükségtelemné teszi.

— A budapesti színházak heti műsora. Nemzeti Színház. Kedd: Amerikai Elektra. Szerda: Hódítás. Csütörtök: Amerikai Elektra. Péntek: Üveghintő. Szombat délután: Az aranyember. Este: Üveghintő. Vasárnap délután: Zenebohócok. Este: Üveghintő. — Vigszínház. Kedd, szerda, csütörtök, péntek: Háromle-velü löhere. Szombat, vasárnap délután és este: Vihar az egyenlítőn. — Magyar Színház. Péntekig minden este és vasárnap délután: A szűz és a gödölye. Szom-bat, vasárnap este: Egy óra a Vatikánban és a Meny-nyei dal. — Belvárosi Színház. Kedd, szerda, csütörtök, szombat és vasárnap este: Százéves cég. Péntek este és vasárnap délután: Édes Anna. — Művész Színház. Minden este és vasárnap délután: Egy pohár víz. — Városi Színház. Kedd, szerda, csütörtök: Nincs elő-adás. Péntek: Trojanoff-ballett. Szombat: Olasz—ma-gyar birközömérkőzés. Vasárnap délelőtt: Dörmögő Dömötör gyermekelőadás. Délután és este: Három a kislány.

— Női betegségek gyógyításánál a természe-tes „Ferenc József“ keserűvizet gyakran alkal-mazzák, mert reggel éhgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó ha-tása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nél-kül jelentkezik. Az orvosok ajánlják.

— Véres családi dráma Jugoszláviában. Nagy-becskerekéről jelentik: Véres családi dráma játszó-dott le Törökbecsén. A valamikor jómódu négy Berta-fivér összeverekedett a nyílt uccán és a ve-rekedés során életveszélyesen megsebesítették a békítőleg közbelépő édesanyjukat. Egy a fivérek közül meghalt, míg három állapota életveszélyes.

Akit legjobban szerettünk, az imá-dott férjet, a legönfeláldozóbb apát, kis unokáit dédelgető nagyapát, szerető testvért és rokont, mindnyájunk szemé-nyét

Hoffmann Sándort

68 éves korában, zavartalanul boldog házasságának 37-ik évében, f. hó 15-én hajnali fél 3 órakor hosszas szenvedés után könnyörtelenül elragadta körünk-ből a kérélelhetetlen halál.

Most midőn nyugodtan élvezhetted volna örökké munkás életed gyümöl-csét, oly csendben, mint amely egész lényedet jellemezte, eltávoztál.

Drága halottunk hiült tebetemét az arad-i régi zsidó temető halottasházá-ból 1937. március 17-én délután 3 óra-kor fogjuk örök nyugalomra helyezni.

Hoffmann Sándorné Friedmann Niza hitvese. Dr. Hoffmann Gyula (Páris), és neje Simone Hauer, Hoffmann Géza, Hoffmann Magda és férje dr. Tyroier Emil (Beszterce-Bánya) gyermekei. Tyroier Karcsi, Tyroier Erika, Hoff-mann Francis unokái. Hoffmann Gusztáv (Losonc), Hoffmann Miksa (Buda-pest), Hoffmann Irma (Beszterce-Bánya), Hoffmann Imre (Wien) testvérei.

Minden külön értesítés helyett.

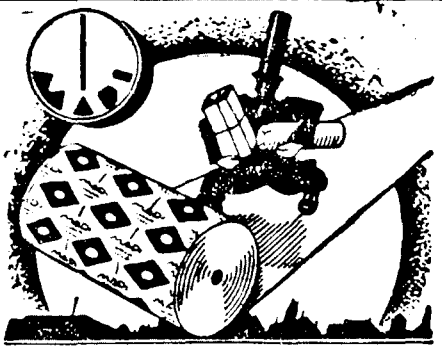
(Részvétlátogatások szives meközését kérjük.)

HENGER-C SOMAGOLÓPAPIRT

MODERN RAIZZAL TERVEZ ÉS NYOMTAT

TIPOGRAFIA DE CAUCIUC MĂDI, ARAD

STRADA RANDUNICEI No. 11. (GRADIȘTE).

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A gyárak megkezdték akciójukat a kartelljavaslat ellen

— Valószínűleg őszre halasztják a törvénytervezet tárgyalását —

Lapunk vasárnapi számában rövid cikket közöltünk a kartellbe tömörült belföldi gyárak működésének és árucikkeik ellenőrzéséről szóló törvényjavaslatról, amelyet bucurești-i jelentés alapján most az alábbi új részletekkel egészítettünk ki:

A kartellek alakítása előtt — így szól a tervezet — a kartellt alakító vállalatok kötelesek kikérni a kereskedelmi és iparügyi miniszterium mellett működő bizottság véleményét. Ez a bizottság tíz tagból áll, akik a következők: három kereskedő, iparos és pénzügyi szakértő, akiket a miniszter nevez ki, a mezőgazdasági és a kereskedelmi és iparkamarák két-két megbízottja, két államtitkár a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumból és két jogtanácsos. A már működő kartellek a törvény kihirdetésétől számított 60 napon belül lesznek kötelesek bejelenteni a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumnak kartell-egyezményüket és ezt a miniszterium bevezeti a kartellekről szóló kimutatásba.

A miniszterium mellett kartelliroda is fog működni, amely havonként ellenőrzés alá veszi a kartellbe tömörült gyárak árucikkeinek árát. A kartellek minden hónapban kötelesek árjegyzékeiket ehhez az irodához beküldeni. Ezenkívül, ha a kartelliroda és a kartellek között differenciák merülnek fel az árak miatt, egy rendes bíróságok fognak dönteni. A kartelltervezet rendelkezéséhez nem alkalmazkodó vállalatokra az alábbi büntetéseket szabják ki: 1. Az ipari kedvezmények ideiglenes felfüggesztése, 2. E kedvezmények megvonása és végül 3. A gyári üzem megszüntetése. De ezenkívül 3 millió leitől 10 millió lei-ig pénzbüntetést is szabhat ki az illetékes fórum az árak túllépése miatt.

A törvény hatálya alá tartoznak az összes termelési, eladási, árszabályozási egyezmények, továbbá az olyan vállalatok, amelyek monopolszerű helyzetet élveznek a belföldi piacokon.

A miniszteriumnak jogában áll maximális árakat megállapítani a kartellgyárak részére. Csak írásbeli egyezménnyel köthetők kartell-egyezmények és azokat csak úgy lehet életbe léptetni, ha bejelentették a kereskedelmi miniszteriumnak. Ugyancsak bejelentendők az egyezmény esetleges módosításai is. Az összes okiratokat kötelesek a kartellek a miniszterium megbízottjának bemutatni, de a megbízottak üzleti titokként kezelik ezeket az adatokat. Minden árváltozás bejelentendő a miniszteriumnak és az ákról a legfőbb kartellbizottság véleménye alapján 30 napon belül dönt a

kereskedelmi és iparügyi miniszterium.

A kereskedelmi és iparügyi miniszterium szigorúan fogja ellenőrizni a kartelleket és bármikor felszólíthatja az árucikkek árszámítására. A törvénytervezet az új vállalatok alapítását és a meglévő vállalatok kibővítését is szabályozza és kimondja, hogy új gyárak alapításához, valamint a meglévő vállalatok kibővítéséhez a miniszterium engedélye szükséges. A jelenleg legalább öt év óta folyton működő gyárak jog szerint megkapják a további működési engedélyt. Új élesztőgyárak csak a miniszterium engedélyével alapíthatók és ezért hatályon kívül helyezi a törvényjavaslat a szeszmonopolltörvény régi intézkedését.

Mivel a fentemlített kartelljavaslat igen súlyos intézkedéseket tartalmaz, a gyáriparosok érdekképviseletai máris megkezdték az akciót a tervezet ellen, mert szerintük nemcsak a nemzeti ipar fejlődése akadna meg, hanem gyári termelésünk jelenlegi menetében is zavarok állnának be, ha a javaslatból törvény lenne. Megbízható értesülés szerint a kormány a parlament őszi ülészakán akarja letárgyaltatni a tervezetet.

Az Arad-i Általános Takarékpénztár R.-T. közgyűlése

Az Arad-i Általános Takarékpénztár részvénytársaság vasárnap délelőtt tartotta az évi rendes közgyűlést. A közgyűlést az igazgatóság elnökének akadályoztatása folytán dr. Avramescu Vasile igazgatósági tag nyitotta meg, megköszönve a szépszámban megjelent részvényesek érdeklődését. Az igazgatóság jelentését Lakatos Aladár ügyvezető-igazgató és Mihalik Gyula titkár terjesztették elő. A közgyűlés a jelentéseket tudomásul véve és az igazgatóság javaslatait elfogadva kimondta, hogy a 3.330.418.— leit kitevő tiszta nyereségből az alapszabály szerű javadalmazások és járulékok után részvényenként 30 lei, azaz hat százalékos osztalékot fizet a szelvényadó levonásával, 964.237.— leit pedig az 1937. évi nyereség-számlára visz át. A felmentvények megadása után Steigerwald Alajos részvényes indítványára az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjait a közgyűlés újból megválasztotta.

Fizessen elő
az „Arad-i Közlöny”-re!

Teatrul Orășanesc — Városi Színház.

Csütörtök este operetibemutató!

Szakítani nehéz dolog!

Buday Dénes zenéje

Csathó Kálmán szövege

Ami régebbi időben elképzelhetetlen volt ...

a világnak olyan mérvű ismerete és olyan arány anyagi tudása, aminővel a mai ember rendelkezik. Pedig ha egy kicsit gondolkozunk, minő rövid az emberi élet, minő kevés jut belőle és ezt a keveset sem tudjuk számunkra egészségesen megőrizni, megbecsülni. Amikor már összeförve, betegen sok mindent megtanultunk, lepergett a homokóra tartalma. Ez a természet végcélja? Eppen ezért vigyázzon mindenki egészségére, de főleg a gyomorra és idegrendszerünkre.

A világhírű amerikai Gastro D-t ma már az egész tudományos világ elismerte, hogy úgy gyomor- és bélbajoknál, mint vese, epe és máj megbetegedéseknél, ideges természetű emésztési zavaroknál eddig elérhetetlen eredményeket felmutatható gyógyszernek bizonyult.

Gastro D" kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 130 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, București, Calea Victoriei 124.

= ENYHÍTÉS A DEVIZARENDSZEREN.

Mint Bucureștiből jelentik, külkereskedelmi mérlegünk kedvezőbb alakulása folytán a Banca Națională enyhíteni fogja a jelenlegi devizarendszert. A tervek szerint azok a pénzüntézetek, amelyek deviza-autorizációt kaptak, felhatalmazást kapnak a szabadforgalmi devizák adás-vételére úgy a belföldi, mint a külföldi forgalomban és a Jegybank ezután csak ellenőrizni a bankok ilyen irányú üzleteit. A Banca Națională már a napokban életbe lépteti ezt a könnyítést.

= A hat év előtti gabonaexport-jutalmakat most rendezik a kincstár. București-ből jelentik: Mint ismeretes, az állam még 1931-ről 50 millió lei export-prémiummal tartozik a gabona nagykereskedőknek, akik hiába fordultak a kincstárhoz a megállapított export-jutalomért. Ezért az exportőrök követeléseiket átengedményezték a posta- és csekk-takarékpénztárakra, amely jelentős kölcsönöket folyósított a gabona-cégeknek. A kormány most törvényjavaslatot készített, amely szerint a posta-takarékpénztár 48,2 millió névértékű, 1935. évi belföldi kölcsönkötvényt kap és ezzel rendeződnek az export-prémium követelések. A posta- és csekk-takarék az említett kötvényeken kívül még 24 millió lei névértékű kölcsönkötvényt kap és ez által fedeze van eddigi vesztesége, amely a kötvény névértéke és a tényleges árak között keletkezett. A fenti 72 millió névértékű kötvény árfolyam-értéke csak 21 millió lei.

A rendes közgyűlést megelőzően az intézet rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Faragó Rezső administrator delegat javaslatára kimondták, hogy a tisztviselői nyugdíjalap vagyónát az errenézve megalakultk ülön jogi személyiségnek adják át.

A királyi ügyészség aranyüzérek után kutat a fővárosban

Bucureștiből jelentik: A Banca Națională közölte a fővárosi királyi ügyészséggel, hogy Bucureștiből több üzletember titokban régi aranyak vételével és eladásával foglalkozik, holott a nemesfémek forgalombahozataláról szóló speciális törvény erre csak a Banca Națională jogositja fel. Arra kérte az ügyészséget, hogy a beszerzett adatok alapján vizsgálatot rendeljen el azok ellen, akik ilyen régi aranyeműekkel kereskednek. A királyi ügyészség nyomban válaszolt a Jegybanknak és közölte, hogy megállapítása szerint nemcsak a nemesfémek forgalombahozataláról szóló törvény, hanem az új büntetőtörvénykönyv 327. szakaszába is beleütközik a régi aranyakkal való üzérkedés. Ezért az ügyészség máris bevezette a vizsgálatot a Banca Națională által említett esetekben és elrendelte a kutatást a zugkereskedők rakáiraiban, hogy lefoglalja a régi aranyakat, amelyeket az üzérek a törvénybe ütköző módon vettek hogy áruba bocsássák azokat.

= AZ ÁLLAMVASUT ÁPRILIS 1-ÉN LÉPTETI ÉLETBE A 15 SZÁZALÉKOS FELEMELT TEHERSZÁLLITÁSI TARIFÁT. Tudvalevőleg mostanig bizonytalan volt, hogy a CFR a jövő hó 1-én lépteti-e életbe a felemelt teherszállítási díjat, de a fent közölt bucurești-i jelentés most elosztatja a kételyeket és a magasabb tarifa életbelép.

A képviselőház pénzügyi bizottsága enyhítette a pénzügyintézetek ellenőrzéséről szóló törvénytervezetet

A Banca Națională nem kérheti el a betétesek névjegyzékét

Az 'Arad-i Közlöny' többször beszámolt arról az akcióról, amelyet a pénzügyintézetek érdekképviselői indítottak a banktörvényt módosító új javaslat ellen, különösen ama szakaszok miatt, amelyek a bankok szigorú ellenőrzését tartalmazzák. Most azt jelentik București-ből, hogy a képviselőház pénzügyi bizottsága befogadta a banktörvényt módosító javaslat tárgyalását és a parlament már megkezdte a törvénytervezet fölötti vitát. A pénzügyi bizottság az alábbi fontos módosításokkal terjesztette be a képviselőházhoz a törvénytervezetet:

A belföldön működő összes bankok egyetlen igazgatósági tagjának, valamint az igazgatóság, felügyelő-bizottság és az igazgatótanács kétharmad részének román állampolgárnak kell lenni.

Ugyancsak módosult a Banca Națională ellenőrzési jogára vonatkozó szakasz is és ez a kontrollálás ezután csak azokkal a pénzügyintézetekkel szemben folytatható, amelyek váltóviszleszámitolást élveznek a Jegybanktól.

A megváltoztatott törvényjavaslat szerint a Banca Națională nem követheti a banktól a betétesek nevének közlését, ha azt a pénzügyintézet megtagadja.

Szigoru intézkedéseket tartalmaz a törvényjavaslat azokkal az ellenőrökkel szemben, akik azokat a banküzleti titkokat, amelyeknek birtokába jutottak, esetleg elárulnák.

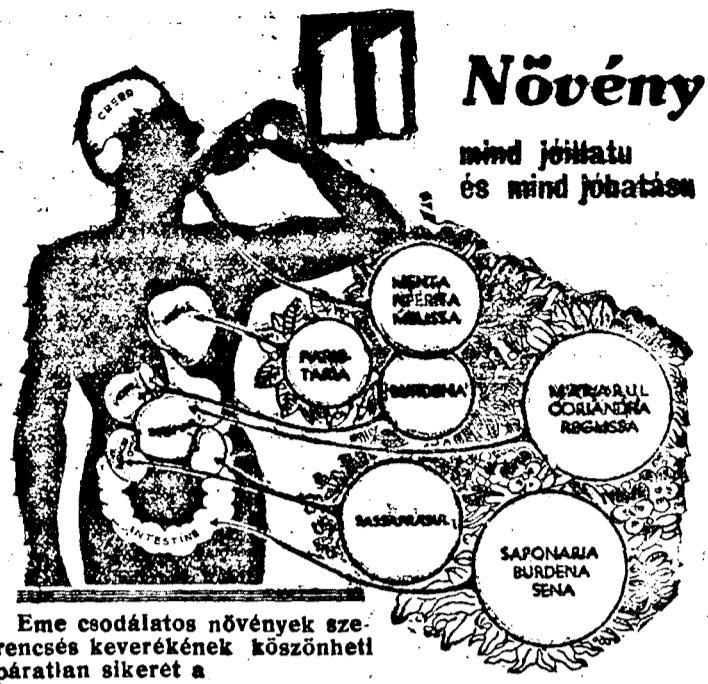
A Banktanács fogja végezni az ellenőrzést azoknál a pénzügyintézeteknél, amelyek nem élveznek váltóviszleszámitolást a Banca Națională-tól és a Banktanácsnak ez az ellenőrző eljárása ugyanolyan lesz, mint a Jegybanké a váltóviszleszámitolástól elvonásában levő bankoknál.

Érdekes zavar támadt az export-szerződések bélyegilletékére vonatkozó új rendelet körül

București-i jelentés szerint a Külkereskedelmi Hivatal igazgatósága rendeletet intézett a vámhivatalokhoz, valamint az export-import árucikkek árait ellenőrző vidéki bizottságokhoz, a melyekkel közölte, hogy az exportárak szállítási szerződéseire mostantól kezdve 1,4 százalékos proporcionális bélyegilletéket és 1 ezrelék repülőbélyegilletéket kell leróni. Mivel azonban a rendelet nem volt elég precíz, a kikötői vámhivataloknál némi zavart idézett elő és emiatt az egyes gabonaszállító hajók nem indulhattak el az előre meghatározott időben. A gabonaelexportőrök ugyanis arra az álláspontra helyezkedtek, hogy az exportálandó gabonákra nem vonatkozik ez a rendelet. Ezért a vámhivatal kérdést intézett a constantai kikötőhatóság vezetőségéhez, amely nyomban intézkedett és azt az utasítást adta, hogy a gabona kivételével az összes exportszerződésekre értelmezzék a fenti rendeletet. Így tehát a gabonaszállítási szerződésekre nem kell leróni a proporcionális és a repülőbélyegilletéket.

= Rendelet a részvénytársaságok adóvallomási iverkei és mérlegeinek benyújtásáról. București-i jelentés szerint a pénzügyminiszterium rendeletet intézett a kivételtől mentes pénzügyigazgatóságokhoz, a részvénytársaságok adóvallomási iverkei benyújtásáról. A rendelet az egyenesadó-törvény 87. szakaszára való hivatkozással előírja, hogy a részvénytársaságok április végéig, mérlegeikkel együtt, kötelesek az 1937-38. állami évre vonatkozó vallomási iverket benyújtani. Azt is közli a miniszterium, hogy ezt a határidőt semmiesetre sem fogja meghosszabbítani.

= Visszavonhatatlanul e hó 30-án kezdődnek a román-magyar új fizetési tárgyalások. A napokban megírjuk, hogy a román-magyar fizetési egyezmény április 4-én lejár. Most azt jelentik București-ből, hogy az új egyezmény létrehozása céljából e hó 30-án Budapesten megkezdődnek a tárgyalások. A Tătărescu-kormány képviselőjében a magyar fővárosba utazó bizottság tagjai a következők: Caranfil meghatalmazott miniszter, Dimitriuc, a Banca Națională tanulmányozási osztályának főnöke, Dimitrescu Gh., a kereskedelmi és pénzügyi miniszterium egyik vezérigazgatója és Dimitrescu mérnök, a fűrészáru exportőrök országos egyesületének igazgatója.

Eme csodálatos növények szerencsés keverékének köszönheti páratlan sikerét a

CISBEY TEA!

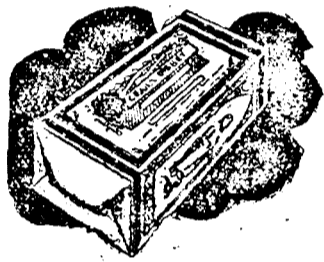
egnyugtat, tisztít, gyógyít, felfrissít. Székrekedésben szenvedők, idegesek, májbajosok, nyílalásoktól, szédülésektől szenvedők, romlott véreik próbálják ki ezt a teát.

A legenyhébb és mégis a leghatásosabb haitó. Visszaadja a nyugodt álmot, egészséget és jókedvet!

CISBEY

tea főlerakata Romániában; București, III. Str. Toamnei No. 103.

A CISBEY tea minden gyógyszerárban és drogériában kapható!

SPORT KÖZLÖNY

Pompás játékkal megérdemelt győzelmet aratott az AMEFA a Ripensia felett

Főlényes második félidő után is vereséget szenvedett a Gloria Bucuresti-ben — A Victoria nyerte a helyi derbit — Meglepetés: a Juventus és az Unirea-Tricolor győzelme — Nehezen nyert az FC Rapid Oradea-n

A nemzeti bajnokság harmadik fordulójában hatalmas küzdelmeket hozott és az arad-i divíziós csapatok közül az AMEFA-nak sikerült legyőznie az országos bajnokságot, a Gloria viszont — annak ellenére, hogy nagy fölényben játszott a második félidőben — mégis vereséget szenvedett a vezető Venus-től, amely így megerősítette élposztóját. Az FC Rapid csak nehezen és a szerencse támogatásával szerzte meg a pontokat a CAO-tól, a cluj-i helyi derbit pedig a Victoria fiataljai nyerték. Két nagy meglepetést is hozott a forduló: a Juventus otthonában győzte le a Chinezul-t, az eddig utolsó helyen fekvő Unirea-Tricolor pedig rávert a Crișana-ra.

A bajnoki tabella a tavaszi harmadik forduló után így alakult:

1. Venus	14	9	3	2	46	17	21
2. FC Rapid	14	9	2	3	38	17	20
3. Ripensia	14	9	—	5	43	28	18
4. AMEFA	14	7	4	3	29	15	18
5. Victoria	14	8	1	5	37	26	17
6. Gloria	14	7	2	5	29	28	16
7. Juventus	14	4	4	6	25	36	12
8. Universitatea	14	5	1	8	27	36	11
9. Crișana	14	4	2	8	25	32	10
10. CAO	14	4	2	8	23	35	10
11. Unirea-Tricolor	14	3	2	9	25	54	8
12. Chinezul-ILSA	14	3	1	10	22	45	7

Alantitokban adjuk beszámolóinkat a meccsekről:

Hét perc alatt verte az AMEFA a Ripensia-t AMEFA—Ripensia 3:1 (3:0)

A Gloria-pályán közel 4000 néző jelent meg, hogy a nagy találkozónak tanuja lehessen és kedvező, bár kissé szeles időben került sor a mérkőzésre. A közönség részéről megnyilvánult hatalmas érdeklődés teljes mérték-

ben indokolt is volt, mert az idény egyik legnagyobb, legizgalmasabb küzdelmének voltak tanúi. Az AMEFA az első félidőben olyan fölényt harcolt ki, olyan pompás helyzeteket szerzett, amelyekből kis szerencsével feltűnő góllényre kellett volna hogy szert tegyen, azonban a legbiztosabbnak látszó helyzetek is kimaradtak, igaz viszont, hogy két gól szerencsés körülmények között született meg. A fölényes játék, a szépen futó akciók, térbeli fölény, kifogástalan kondíció és határtalan lelkesedés mindazonáltal teljes mértékben megérdemeltté tették a nagy sikert: az értékes győzelmet.

Radulescu sipjelére így álltak fel a csapatok: AMEFA: Sadovschi—Kovács, Buibaş—Szurgyi, Szabó, Szanuzló—Cucula, Léb, Perneki, Praszler, Batrin. Ripensia: Pavlovici—Bürger, Hoksári—Lazar, Kotormány, Lakatos—Bindea, Beke, Ciolac, Schwarz, Dobai.

Ciolac indítja el a labdát szél ellen, de az első két perctől eltékvizve az AMEFA ragadja magához a kezdeményezést és szebbnél szebb helyzeteket dolgoznak ki a csatárok. A góllövés azonban nem megy és Léb, Perneki és Praszler is hibáznak. A 31. p-ben Léb kiugratja Pernekit, a center elé Pavlovici kifut és Bürger, aki nem látta kapusát a kapuból kijönni, Pavlovici mellett — Perneki elől — az üres kapuba továbbítja a labdát (1-0). Öt perc múlva Lazar szögletre fejei Batrin elől,

OLLA GUMMI

OLLA Preservatív a legmegbizhatóbb óvszer
Többször kitüntetve arany éremmel. Legújabbban az 195-701 számú amerikai Patentet nyerte.

a szélső iveli a sarokrugást, amely a meglepett védők mellett érintés nélkül jut a hálóba (2:0). Ujabb két perc telik el, amikor Perneki—Cucuia-összjáték után a szélső magasan beível és Praszler fejese védhetetlenül vágódik a hálóba (3:0). A további AMEFA-nyomás nem hoz újabb eredményt.

Szünet után a Ripensia nyomul fel, de az AMEFA remekül védekezik, sőt támadásai is veszélyesek. A 19. p-ben mégis sikerül szépitnie az eredményen: Kovács hendse miatt 18 méteres büntető, amelyet Schwarz löv, de visszapattan az AMEFA-falanxról, azonban Schwarz újabb lövése már tarthatatlanul vágódik a jobb felső sarokba (3:1). Bindea néhány, lestről indult támadása, valamint több, láb áttal kihagyott helyzet a további esemény, az eredmény azonban nem változik.

Az AMEFA jó taktikával, lelkesen játszott és minden egyes játékos a legteljesebb dicsőretet érdemli. A védelemben Buibaş volt a legjobb, a halvesor tagjai pedig egymást mutták felül pompás játékkal. Elöl Cucuia, Perneki és Praszler a legjobbak, de a többiek is tudásuk legjavát adták. A Ripensia védelemben Bürger és Pavlovici, a fedezetsorban hevenként Lazar, elől pedig Schwarz, Bindea és Beke tüntek ki. Radulescu Coste' ítélezései gyakran váltottak ki elégedetlenséget.

Gloria-fölény és lábtörés a második félidőben

Venus—Gloria 4:1 (3:0)

A Gloria tartalékos és felforgatott csapata jóval többet produkált, mint amit várni lehetett és a második félidőben fölényben játszott a baj-

nokságban vezető Venussal szemben. A 12. p. Humis kiteszi Peteat, aki a hálóba bombáz (1:0). A 17. p. Petea megismétli az előbbi akciót (2:0). Egy perc múlva Humis kavarodásból eredményes (3:0). Szünet után a Gloria térbeli fölényt harcol ki, de eredményt mégis a Venus ér el a 40. p., amikor Humis hatalmas lövése védhetetlen (4:0). A következő percben Rohan bombáját Burdan csak érinteni tudja (4:1). Az utolsó percben Ene fut le, Theimler rávetődik és Ene lábszártörést szenved, Theimlernek pedig könyöke ficamodik ki. A győztes csapatban Sfera, Albu, Gorgorin, Humis, Petea és Ene váltak ki, a Gloriában Theimler jól védett, Chereşladani és Volentir jól bekeltek. A halvesorban Dobra a mezőny fölé nőtt, Igna is kielégített, míg elől csak Rohan és Mercea érdemelnek említést. Biró Tope Jonescu.

Victoria—Universitatea 3:1 (2:0). Cluj. Fölényes és megérdemelt győzelem. A győzelmet jelentő gólokat Muntean II (2) és Cociuban lötték. Az Universitatea részéről Draga volt eredményes.

Unirea-Tricolor—Crişana 2:0 (1:0). Bucureşti. Fölényes és megérdemelt győzelem. Az Unirea-Tricolor góljait Jordachescu és Schileru lötték.

FC Rapid—CAO 1:0 (0:0). Oradea. Hatalmas küzdelem után az FC Rapid Lengher góljával győzött.

Juventus—Chinezul 3:1 (1:1). Timişoara. A második félidőben fönybe kerülő Juventus győzött De Vittori (2) és Zănescu góljaival, míg a Chinezul részéről Bajusz volt eredményes.

Döntetlenek napja a kerületi elsőosztályu bajnokságban

A Tricolor a bajnokság élén

Az alkerületi elsőosztályu bajnokság vasárnapi fordulóján a lebonyolított 5 mérkőzés közül 3 végződött döntetlenül és meglepetés a Tricolor, CAA és Astra pontvesztése. Az USA a Spartát, az Inţelegerea az SGA-t győzte le. A bajnoki tabella a vasárnapi forduló után:

Tricolor	13	8	2	3	40	20	18
USA	12	8	1	3	39	15	17
Transilvania	12	7	3	2	22	24	17
SGA	12	6	2	4	26	16	14
Inţelegerea	13	5	3	5	29	24	13
CAA	12	5	3	4	23	22	13
Astra	12	5	1	6	15	21	11
Hakoah	11	4	1	6	19	19	9
Unirea	12	3	2	7	15	40	8
Juventus	12	2	2	8	19	24	6
Sparta	11	2	1	8	16	32	5

Alantiakban számolunk be a mérkőzésekről:

USA—Sparta 4:0 (1:0). Az USA végig többet támadott, de a Sparta lelkesen védekezett. A gólokat sorrendben Ökrös, Szinder II., Ökrös és Gulyás I. szereztek. Biró: Burdan.

Inţelegerea—SGA 2:1 (2:0). Az első félidőben az Inţelegerea, a másodikban az SGA támadott többet. A gólokat Merklj és Vágási, illetve Szabó szereztek. Biró: Oprita.

Transilvania—Tricolor 1:1 (1:0). A két csapat reális körülmények között osztotta meg a pontokat. A Transilvania gólját Hesz I., a Tricolorét Varga II. szerezte. Biró: Marita.

CAA—Juventus 3:3 (2:1). Változatos já-

BUDAPESTRE

a Mezőgazdasági Kiállításra

50%-os vasuti kedvezmény és utólagos 2.50 Pgős vizum

Felutazás március 11—21.

Visszatérés március 18—31.

Igazolványok és jegyek a

WAGONS-LITS//COOK

Menetjegyirodában

Arad, Minorita-palota.

Pengő átszámítási kurzus 27.80

ték után alakult ki az eredmény. Góllövők Rónai II., Miklósi és Éberlein, illetve Kozsnyica, Jakab III. és Bruttjo. Biró: Ciorogariu.

Unirea—Astra 1:1 (0:0). Az Unirea lelkes játékkal elvett egy pontot az Astrától. Az Unirea gólját Balázs szerezte, míg az Astra gólja Valea érdeme. Biró: Darázs.

O Egyéb eredmények: B) liga: Şoimi—Victoria 4:0 (2:0), Sp-Studentesc—IAR 2:2 (1:0). C) liga: Mica—CSML 1:0 (1:0), barátságos mérkőzések: Rovine Griviţa—Juul 4:0 (2:0), UDR—CFR. Simeria 2:0 (0:0), CAMT—SSMR 0:0.

Sportemberek és játékezők figyelmébe!

A legújabb svájci precíz

karórak, slobber és sebességmérő

szervezettel

BUSCHI óras és ókszerésznei

Arad, Str. Brătianu No. 2.

Okvetlen tekintse meg: 1208

Győzött a Banatul

Banatul—Crişana 5:0 (1:0). Őszről elmaradt másodosztályu bajnoki mérkőzés, amelyen a jó formában levő Banatul biztosan győzött. Biró: Mórocz.

O Ijúsági bajnokság (A. csop.): Astra—AMEFA 3:0 (0:0), SGA—Unirea 4:1 (2:0), USA—Crişana, utóbbi nem jelent meg, Gloria—Olimpia PTT közös megegyezéssel elhalasztva. (B. csop.): Tricolor—Transilvania 3:1 (2:1), Titanus—CAA 2:2 (2:0), Fortuna—Inţelegerea 3:1 (1:0), Hakoah—Juventus, utóbbi nem jelent meg.

O A „Sportul Capitalei” című fővárosi, naponként megjelenő kitünő sportlap hatalmas népszerűsége tett szert egy Bucureşti-ben, mint az összes vidéki városokban. Arad-on különösen érdeklődéssel várják minden nap a „Sportul Capitalei” számaint, mert a kitünően informált, modern sportlap elsőrangú tájékoztatóval szolgál nemcsak az első ligás csapatok állásáról, hanem a kerületi bajnokság és az egyéb sporteseményekről is. A Sportul Capitalei-t a kora-délelőtti órákban már árusítják vidéken, így Arad-on is. Ez a tény természetesen csak hozzájárul a lap már eddig is nagyszámú olvasótáborának gyarapodásához.

Figyelem hozzáértők!

Teljesen verseny nélkül áll uiszerű finomságánál és feltétlen 5 évi megbízhatóságánál fogva, az új „Primeros Brilliant Extra Prissima” és az új „Luxus Silken Finest”. Győződjön meg róla Ön is.

O Szövetségi díj: AMEFA—Gloria 8:1 (4:0). Inţelegerea—Hakoah 4:3 (2:1).

Az Elektromos debreceni győzelme a magyar nemzeti bajnokság meglepetése

A Ferencváros és Ujpest fölényesen győztek

Budapest. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap hat mérkőzés került lebonyolításra és a legnagyobb meglepetést az Elektromos győzelme jelentette, amely otthonában győzte le a Bocskait. A Ferencváros a Szeged FC ellen, az Ujpest pedig a Haladás ellen győzött fölényesen. A Nemzeti legyőzte a Kispestet, a Budafok a III. kerületet gyűrte le, a Phöbus és Budai „11” pedig megosztottak a pontokon. A mérkőzésekről az alábbi beszámolót adjuk:

Ferencváros—Szeged FC 8:1 (3:1). A Ferencváros végig igen nagy fölényben játszott és biztosan győzött. A 3., 15. és 22. p-ben Sárosi, a 40. p-ben Korányi II. gólozott, szünet után a 2. p-ben Toldi, a 25. és 30. p-ben Sárosi, a 40. p-ben Toldi szereztek újabb gólokat.

Nemzeti—Kispest 4:1 (2:0). A Nemzeti igen jól játszott és megérdemelten szerezte a pontokat. A 9. p-ben Mo'nár, a 21. p-ben Bihámi lötték az első félidő góljait. Szünet után a 15. p-ben Bihámi, a 25. p-ben Kisalági góloztak, a 35. p-ben Vigh IV. révén szépitett a Kispest.

Ujpest—Haladás 6:1 (4:1). Az Ujpest jó, a Haladás kezdetlegesen játszott. Kállai (2), Zsengeller (2) góljaira Tóth választott, szünet után Kocsis és Szalai voltak az Ujpest részéről eredményesek.

Elektromos—Bocskai 4:1 (2:0). Az Elektromos hatalmas meglepetést szerzett, megérdemelten győzte le az otthonában a Bocskait. Pázmándy és Szendrődy lötték az első félidő góljait, szünet után újból Szendrődy a gólszerző, majd Hevesi révén szépit a Bocskai, a végeredményt Szendrődy állítja be.

Budafok—III. ker. FC 2:1 (2:0). A budafoki csapat megérdemelten győzte le a szívósan védekező kerületieket. A 4. p-ben Monostori, a 34. p-ben Szeder lötték a gólokat, szünet után a 31. p-ben Komáromi 11-esből szépitett.

Phöbus—Budai „11” 0:0. Az első félidőben a Phöbus jóval többet támadott, szünet után a Budai is feljött és számos veszélyes támadást vezetett, de eredmény nélkül. Végül is reálisan megosztották a pontokat.

A Hungária győzött Győrben

Hungária—DAC 6:0 (4:0)

Győr. A Hungária csapata propaganda-mérkőzést játszott Győrben a DAC ellen és szép játék után fölényesen győzött. A gólokon Cseh (2), Titkos (2), valamint Müller és Kardos osztozkodtak.

Olasz bajnokság

Milano—Bari 4:0, Lazio—Sanpierdarena 2:0, Genova—Fiorentina 2:1, Roma—Juventus 3:1, Luchese—Alessandria 1:0, Novarro—Tré-este 2:1, Bologna—Napoli 2:1, Ambrosiana—Torino 2:1.

Bécsi eredmények

Admira—Wacker 1:0 (0:0).
Libertas—Rapid 2:0 (0:0).
FC Wien—Hakoah 0:0.
Austria—Favoritner AC 2:1 (0:0).
Wiener Sportklub—Postsport 2:2 (1:1).
Vienna—FAC 2:0 (0:0).

Legujabb jelentéseink:

Megtiltotta a kék ingek viselését a nemzeti kereszténypárt vezetősége

Bucuresti-ből jelentik: A nemzeti kereszténypárt vezetősége ma a következő hivatalos közleményt bocsátotta ki: A párt vezetősége a politikai pártok működéséről szóló törvény teljes tiszteletbentartását határozta el. Ennek alapján Cuza és Goga, a párt két vezetője a

legutóbb megtartott értekezleten úgy határozott, hogy felfüggeszti a kék ingek viselését. Ezen rendelkezést valamennyi pártcsoport vezetőségének megküldöttük azzal, hogy párttagjainak további intézkedésig, megtiltjuk a kék ingek viselését.

Kormányválság Valenciában

Moszkva szabadulni akar Largo Caballerótól — Vita az alsóházban egy spanyol hajó angol lobogója miatt

Londonból jelentik: Az angol alsóház ülésén több képviselő felszólalt a nemzeti Mar Cantabrico nevű spanyol gőzös ügyében és kérdést intézett a külügyminiszterhez, hogy nem kíván-e tiltakozni amiatt, mert az említett hajóra angol lobogót vontattak fel. Lord Cranborne külügyi államtitkár kijelentette, hogy a nemzetközi jog szerint megengedett dolog, hogy kereskedelmi hajó, ha támadás veszélye fenyegeti, semleges állam zászlóját huzza fel árbocára.

Fletcher képviselő és Miss Wilkinson képviselő kérdést intézett a kormányhoz, hogy tudomása van-e arról, hogy egyes külföldi hatalmak még most is támogatásban részesítik a spanyol nemzeti csapatokat és milyen eszközökkel akar ennek véget vetni. Lord Cranborne válaszában utalt a február 21-ikén létrejött egyezményre, amelynek értelmében a

megegyezésben résztvevő államok nem engednek többé önkénteseket Spanyolországba, bármelyik fél oldalán is kívánnak harcolni. Az angol kormány tudomása szerint ezt a megegyezést egyik résztvevő állam sem bontotta fel.

A Daily Mail értesülése szerint a valenciai kormány párisi követe sürgősen Valenciába utazott, ahol kormányválság áll küszöbön. Valenciában ugyanis, ugyanúgy miként Barcelonában tért hódítanak az anarchisták, akik azt követelik, hogy Largo Caballero mondjon le és Garcia Olivér jelenlegi igazságügyi népbiztos vegye át a kormány vezetését. Egy másik csoport pedig Moszkva biztatására akar szabadulni Largo Caballerótól és a szocialista Negrin miniszterelnökségét kívánja, aki állítólag Moszkva zsoldjában áll. Valószínűnek tartják, hogy Largo Caballero rövidesen lemond.

Pert nyert a belga Rex-párt vezére a miniszterelnök lapja ellen

Brüsszelből jelentik: A brüsszeli polgári törvényszék második kamarája ma hirdetett ítéletet Leon Degrellenek a „Le Soir” című lap ellen indított perében. Degrelle azért perelte be a lapot, mert azt írta róla, hogy német utasításra folytatja politikáját és német befolyás alatt áll. A törvényszék Degrellenek 25.000 frank erkölcsi

kártérítést ítelt meg, ezenkívül pedig a lapot 5000 frank pénzbüntetés megfizetésére, valamint arra kötelezte, hogy az ítélet teljes szövegét első oldalán közölje. Az ítélet annál nagyobb feltűnést keltett, mert a lapot Van Zeeland miniszterelnök alapította.

Tizenkét csoportba osztották az 1938. évi labdarugó-világtorna csapatait

Párisból jelentik: A FIFA végrehajtó-bizottsága vasárnap ülést tartott, amelyen az 1938. évi harmadik labdarugó világtorna csoportbeosztását tárgyalták meg. A bizottság úgy határozott, hogy a legutóbbi torna győztese, Olaszország és az 1938. évi tornát rendező Franciaország nem tartoznak a selejtező mérkőzéseken résztvenni és enélkül is jogosultak a döntőben való részvétellel. A mérkőzésen résztvevő 33 nemzet csapatait 12 csoportba sorolták. A csoportok a következőképpen alakultak:

1. Németország, Svédország, Finnország és Észtország. 2. Norvégia, Lengyelország és Írország. 3. Jugoszlávia, Románia és Észtország. 4. Svájc és Portugália. 5. Görögország és Palestina győztese mérkőzik Magyarország csa-

patáva: 6. Csehszlovákia és Portugália. 7. Litvánia és Lettország közül a győztes kerül szembe Ausztriával. 8. Luxemburg, Belgium és Hollandia. 9. Japán és Holland-India. 10. Délamerika és Brazília. 11. Az Északamerikai Egyesült-Államok csapatai mérkőznek egymással. 12. Középamerikai Egyesült-Államok csapatai küzdenek egymás ellen.

Megölte ápolóit Amerika legtehetségesebb építésze

Newyorkból jelentik: Háromszoros gyilkosság játszódott le az Ohio államban lévő daytoni elmegyógyintézetben. William Heynes 44 éves mérnök, az intézet egyik ápolója nehéz kalapáccsal megtámadta az intézet vezető főorvosát, dr. Marchantot és agyonütötte. Két betegápoló dulakodni kezdett vele, de Heynes rajtuk is oly súlyos sérüléseket ejtett, hogy másnapra meghaltak.

Heynes az egész Egyesült-Államok egyik legtehetségesebb építész-mérnöke volt és számos értékes újítás fűződik nevéhez.

Mérnöki pályafutásának tetőpontján történt, hogy nyilvános ülésen elképesztő bejelentést tett: előadta, hogy felfedezte a betonból és libatollból kevert „könnyű téglát”.

Ankarába utazott Antonescu külügyminiszter

Bucuresti-ből jelentik: Anghelescu dr. közoktatásiügyi miniszter ma este Varsóba utazott. Ugyancsak ma este utazott Ankarába Victor Antonescu külügyminiszter.

Schuschnigg osztrák kancellár Budapesten

Bécsből jelentik: Schuschnigg osztrák kancellár csütörtökön, március 18-ikán utazik Budapestre, hogy visszaadja Darányi miniszternek őszi látogatását. Az osztrák kancellár pénteken délután utazik vissza Bécsbe. Schuschnigg olaszországi látogatására a husvéti ünnepek után kerül sor, ennek pontos időpontját azonban még nem állapították meg.

Tragédia egy turócmegyei községben

Zsolnáról jelentik: A turócmegyei Szucsán községben Jelsavszky Imre vasuti tisztviselő gyermekei szemeláttára agyonlőtte elvált feleségét, majd pedig saját magával végzett.

Felrobbantották Madrid egyetemi negyedét

Madridból jelentik: Hétfő reggel hat óra körül harminc robbanás reszkettette meg a madridi egyetemi negyedet. A valenciai kormány csapatai ugyanis ezt a negyedet aláaknázták és ezeket az aknákat robbantották fel hétfő reggel.

Londonba utazott a svéd külügyminiszter

Stockholmból jelentik: Sandler svéd külügyminiszter ma Londonba utazott.

Ujabb magyarországi futballeredmények

Pécsről jelentik: Pécs válogatottja 4:1 (0:1) arányban megverte a Budai „11” együttesét. Hódmezővásárhelyi jelentés szerint az ottani főiskolások válogatott labdarugó csapata 1:1 (1:0) arányban döntetlenül mérkőzött a déli alszövetség válogatott csapatával.

Meglátogatta a dán király Hitlert

Berlinből jelentik: A dán király, aki délvidéki utjáról hazatérőben van és Németországon át utazik Dániába, hétfő délelőtt látogatást tett Hitlernél.

London és Burgos gazdasági tárgyalásai

Londonból jelentik: A Times megerősíti azt a hírt, hogy Pack a hendaye angol nagykövetség gazdasági szakértője, Fraserrel, az angol gazdasági miniszterium kiküldöttjével Salamancából Burgosba utazott, hogy meg tárgyalják Anglia és a nemzeti Spanyolország közötti kereskedelmi kapcsolatok kérdését.

Rejtélyes öngyilkosság Budapesten

Budapestről jelentik: A Kis-svábliegyen, a Báthory-barlang közelében a kirándulók egy 40 év körüli férfi holttestét találták. Néhány lépésnyire tőle egy zsilettpenge volt, amellyel könnyebb sérüléseket okozott bal csuklóján, mellette pedig egy üres üveget találtak, amelyben minden valószínűség szerint mérge lehetett. Iratok nem voltak nála, kabátjának bélésében pedig a következő címke volt: Amsterdam, dr. B. I. Brolheym 1928. A nyomozás folyik az öngyilkos személyazonosságának megállapítása végett.